Рес. книжная палата УзССР
50296

Республика Вазирлар Маҳкамасида

АҲОЛИ САЛОМАТЛИГИНИ МУҲОФАЗА ҚИЛИШ УЧУН

29 январь куни Вазирлар Маҳкамасида эпидемияга карши республика фавқулодда комиссияси (ЭФК)нинг мажлиси бўлди. Мажлисни республика Бош вазирининг биринчи ўринбосари, шу комиссия раиси И. Жўрабеков бошқарди.

Мажлисга тегишли вазирликлар ва идораларнинг раҳбарлари, Қорақалпоғистон Вазирлар Кенгаши раисининг, Тошкент шаҳри ва вилоятлар ҳокимларининг ўринбосарлари (улар жойлардаги ЭФК раисларидир), санитария-эпидемиология станцияларининг бош врачлари, илмий тиббий муассасаларнинг вакиллари таклиф этилди.

Комиссия 1995 йилда юқумли ичак касалликлари ва бошқа ўта хавфли юқумли касалликларнинг олдини олишга доир тадбирларнинг қандай бажарилганини кўриб чиқди, республикадаги эпидемиология вазиятини муҳокама қилди.

Мажлисда сўзга чиққан мутахассислар юқумли касалликлар тарқалишининг олдини олишга доир ишларнинг аҳволини тавсифлаб бердилар, бу ишни кучайтиришга доир бир қанча муаммоларни тилга олдилар.

Маҳаллий ҳокимият органларининг, вазирликлар ва идораларнинг, санитария-эпидемиология станцияларининг ва санитария-назорат пунктларининг рахбарларига аҳолини, айниқса қишлоқ аҳолисини сифатли ичимлик сув билан таъминлаш, шаҳар ва қишлоқларнинг санитария ҳолатини яхшилашга доир чора-тадбирларни амалга оширишни топширилди. Айни пайтда сув қувури ва канализация тармоқларини қуриш ҳамда таъмирлаш, бозорлар ва бошқа гавжум жойларда тозаликни сақлаш учун қатъий чоралар кўриш, овқат чиқитлари ва ахлат вақтида олиб кетилишини таъминлаш лозим. Одамларни эмлаш учун етарли миқдорда дори-дармон сотиб олишга маҳаллий бюджетдан маблағ топиш, бу ишга йирик корхоналарни, тижорат ташкилотларини жалб этиш зарур. Касалликларнинг олдини олишда, эмлаш зарурлигини тушунтиришда, республикамизда ҳар бир киши санитария-гигиена меъёрларига риоя қилишида оммавий ахборот воситалари катта ўрин тутади.

Мажлисда аҳоли саломатлигини муҳофаза этиш учун ҳал қилиш зарур бўлган бошқа муҳим муаммолар ҳам муҳокама қилинди. 1996 йилда амалга оширишга мўлжалланган барча тадбирларнинг бажарилиши ҳақидаги ахборот эпидемиология вазияти оператив назорат қилинишини таъминлаш учун мунтазам равишда республика Вазирлар Маҳкамасига юбориб турилади.

Комиссия мажлисида Бош вазир ўринбосари С. Саидқосимов иштирок этди.

(УзА).

Бугуннинг гапи

БИЗ БОҚИМАНДАМИЗМИ?

Яқинда худди шу савол юзасидан бораётган баҳсга беихтиёр аралашиб қолдим.

— Яқин ўтмишимизда Москов бизни боқимандаликда айблаганда зўр бериб ўзимизни ҳимоя қилган эдик-ку? Нега энди бугун яна ўзимиз ўзимизни боқимандаликда айблаяпмиз? Йўқ. Асло мумкин эмас. Ўзбек халқи боқиманда бўлмаган ва бўлмайди ҳам, — куйиб-пишиб фикрини маъқулларди ҳамсуҳбатларимиздан бири.

— Сиз Московни бекорга аралаштиряпсиз. Собиқ Иттифоқнинг московлик сиёсий арбоблари бу айбни Ўзбекистонга, ўзбек халқига қўйган эди. Уларга қарши сўз айта олган ҳар бир ўзбекистонлик ҳам юз эллик фоиз ҳақ эди. Чунки, агар гап собиқ иттифоқдош республикаларнинг умумий қозони — агар шундай дейиш тўғри бўлса — Московга ким қандай даромад келтиргани ҳақида борар экан, ҳар бир ўзбек ёки ўзбекистонлик ўз юртдошларининг «умумий қозонига» қўшган улуши билан фахрланса арзийди. Лекин бугун гап айнан боқимандалик эмас, балки айрим боқимандалик кайфиятидаги юртдошларимиз ҳақида борар экан, бу ҳақиқатни инкор этишга ҳеч биримизнинг ҳаққимиз йўқ, — унга тушунтиришга ҳаракат қиларди иккинчи суҳбатдошимиз.

Мен, табиийки, умумий тарзда боқимандамиз ёки йўқ, дейишдан ўзимни тийдим. Фақат ўзимга яқинроқ бўлган яшаш тарзи — қишлоқ ҳаёти ҳаёлимдан ўтди. Гап шундаки...

Ҳамқишлоқларимнинг айримлари биз «эрта-индин коммунизм қурамиз», деб юрган пайтимизда ҳам ўз шахсий дардларидан ортишмайди. Гўёки, уларга коммунизм қуриладими ёки йўқми, барибирдек эди. Бугун ҳам уларнинг анчагина қисми атроф-жавонибда бўлаётган ўзгаришларга бефарқдек кўринишади. Бу лоқайдлик боқимандалик касаллигининг илк кўриниши эмасмикан?

Ўтган гал қишлоққа борганимда, гап айланиб ҳамқишлоқларимнинг даромадларига тақалди. Акам «фалончи бобо ўтган йили томорқасидан ўн саккиз минг кўтарибди» деб қолди. Ўзимча ундайига ҳисобладим, бундайига ҳисобладим, лекин ўн уч сотиҳ ерга нима экиб сотса, ўн саккиз минг даромад олиш мумкинлигини ўйлаб тополмадим.

Эртаси тасодифан ўша, акам айтган оқсоқол билан учрашиб қолдим. Атайлаб гап мавзусини у олган даромадга бурдим. Нима эккани-ю, нима сотганига қизиқдим. Кузда томорқасининг ярмига қулупнай эккан экан, эрта баҳорда қолган ярмига картошка экибди. Уларнинг ҳосилини кўтаргач яна ярмига кечки картошка-ю, ярмига сабзи экибди. Шу билан тамом-вассалом. Уни сўзларига қулоқ солсангиз, пул топишдан осони йўқ. Экдинг. Сотдинг. Чунтагинг тўла пул. У ўзининг машаққатли меҳнати ҳақида гапирмади ҳам. Фақат сўзининг охирида мақтаниб қўйди. «Деҳқончилигимни бозорма-бозор юриб сотганим йўқ. Мижозларим бор. Барака топгурлар, ўзлари уйдан олиб кетишади».

Эътибор бердингизми, оқсоқол мижозлар ҳақида гапирди. Улар кимлар ўзи? Албатта...

Келинг, асосий мақсадимиздан чалғимайлиқ.

Оқсоқол ким? Уни боқиманда дейиш мумкинми? Йўқ, албатта!

Хўш, унда мижозлари-чи? улар ишбилармонлармИ?.. Йўқ. Айнан ўшалар боқимандалар!

Бу би... ин томорқаси бор деҳқон борки, боқиманда эмас экан-да, деб хулоса чиқаришга шошилманг. Яна бир мисол. Айнан ўша қишлоқда яна бир инсон бор. У ҳақида қайси даврада гап бўлмасин, «Бечора, жуда камбағал-да», деб гапиришади. Менинг эса, негадир унга раҳмим келмайди. Аслида у қишлоқдаги энг бой оилалардан бирининг бошлиғи бўлиши керак, деб ўйлайман. Чунки, унинг алпқомат етти ўғли бор. Ҳаммаси бўйи етган, уйланган йигитлар. Мустақиллик шарофати билан ҳаммаларига ҳовли-жойлар берилган. Бахоли қудрат уч-тўрттаси иморат ҳам солишибди. Қолганлари ҳали отаси билан. Йигитлар ҳам ота изидан боришган. Бирдек «камбағал». Бекорга камбағал сўзини қўштирноққа олмадим. Чунки, отанинг томорқасида ҳам асосан ёввойи супурги ўсарди. Болалариникида ҳам шу. Ваҳолонки, етти йигит ерга ишлов беришса, ўн саккиз минг даромад олган чолдан ўн баробар ортиқ топишлари мумкин. Балки, ундан ҳам кўпроқ топишар. Лекин ишлашмайди. Балки меҳнатта бўйинлари ёр бермас. Қачон қараманг, ота бошчилигида қарта ўйнаб ўтиришади. Нафақаҳўр чол ердан олган даромади билан мақтанса, кичик ўғил, катта акасига бир кунда уч марта «туз» илгани билан мақтанади.

Қани энди айтинг-чи уларни боқиманда дейиш мумкинми?

Албатта, мумкин. Улар бир эмас, икки карра боқиманда одамлар. Эсиз уларга берилган ер, Эсиз, хайф кетаётган умр.

Суҳбатдошларим эса ҳамон ўзбек халқининг боқиманда ёки боқиманда эмаслиги ҳақида тортишардилар. Тортишувни охиригача эшитмадим. Тўғрироғи, сабрим чидамади...

Ислом ҲАМРОЕВ,
журналист.

Элим деб, юртим деб ёниб яшаш керак!

ТУРКИСТОН

Ёшларнинг ижтимоий-сиёсий газетаси

1996 йил 31 январь. Чоршанба. № 5 (14303) ترکستان TURKİSTAN Сотувда эркин нархда

Убайдулло Абдуқодиров косиб. У Андижондаги хусусий тикувчилик-пойафзал фабрикасида ишлайди.

Убайдулло ўрта мактабда ўқиб юрган кезлари бу касбга меҳр қўйди. Акаси Жўравой унга устозлик қилди. Мактабни тугатгач, мустақил иш бошлади.

Фабрикада унга ўхшаган қалби қайноқ, шижоаткор ёшлар кўп. Улар халқни пишиқ-пухта, бежирим ва арзон пойафзаллар билан таъминлашга ҳаракат қилмоқда.

Сураткаш Муҳаммад АМИН.

1996 йил — Амир Темур йили

ОРОМГОҲДА ЯНГИ МАСКАН

Жиззахда буюк бобокалонимиз Амир Темур таваллудининг 660 йиллигига бағишлаб қурилаётган иншоотлардан бири фойдаланишга топширилди: Катта ўзбек тракти ёнгинасида жойлашган «Амир Темур» оромгоҳида «Сангзор» ресторани очилди. Бу ерда айни бир вақтнинг ўзида 300 нафар кишига хизмат кўрсатилади. Иншоотнинг очилиш маросимида вилоят ҳокими А. Тошкенбоев сўзга чиқди.

Йўлчи ЖЎРА,
ЎзА мухбири.

МИСРЛИК ОЛИМ СОҲИБҚИРОН ҲАҚИДА

Самарқанд давлат университетида Амир Темур таваллудининг 660 йиллик муносабати билан қизиқарли учрашув ўтказилди. Миср Араб Республикаси Қоҳира университети профессори Хусайн Муҳаммад Робия талабалар меҳмони бўлди.

Тарихчи олимнинг «Амир Темур сиймоси адабиётда ва тарихда» мавзуидаги маърузасини йигит ва қизлар мароқ билан тингладилар. Шундан сўнг, араб мамлакатларида улуғ Соҳибқирон шахсига бўлган қизиқиш, унинг жаҳон тарихида тутган ўрни ҳамда олимларнинг бу борада олиб бораётган илмий изланишлари ҳақида савол-жавоб бўлиб ўтди.

Х. ШУКУРОВ,
ЎзА мухбири.

Шу сонга хабар

МЕНЕЖЕРЛИК МАКТАБИ ОЧИЛДИ

Самарқандда бошқарув ходимларини тайёрлаш ва қайта тайёрлаш маскани — «Менежер» мактаби очилди. Самарқанд шаҳри ва туман ҳокимликлари ходимларидан таклиф этилган дастлабки гуруҳ бу ерда таҳсил олишга киришди.

«ЎЗДЭУАВТО» УЧУН ПОДШИПНИКЛАР

Марҳамат шаҳридаги 26-подшипник заводи жамоаси Асакада барпо этилаётган автомобиль қўшма корхонаси учун подшипниклар ишлаб чиқаришни йўлга қўйди. «Андижонирмаш», «Электроаппарат» заводлари ҳам мазкур корхона учун турли қисмлар, электр жиҳозлар тайёрлаб беради.

Ёшлар — юрт фахри

КЛАРНЕТ ЧАЛАЁТГАН ЙИГИТ

Умрини илмга бағишлашга аҳд қилган, қатъият билан изланаётган, иймону эътиқоди бут ёшларни кўриб қувонасан киши. Қаҳрамонимиз билан учрашишдан олдин тўплаган маълумотларим шу:

Искандар МУРТОЗОЕВ — Тошкент давлат консерваторияси 5-босқич талабаси. Мутахассислиги — кларнетда ижрочилик. Аълочи. Инглиз тилини яхши билади. 1990 йилда ўтказилган XI республика ёш ижрочилар танлови ғолиби. 1992 йилда «Новые имена» фонди стипендияси совриндори бўлган. 1994 йилда эса Маркнойкирхен (Олмония) шаҳрида ўтказилган Халқаро танлов қатнашчиси ҳамда «Улуғбек» номидаги истеъдодли ёшларни қўллаб-қувватлаш жамғармасининг 1-даражали дипломи совриндори.

1995 йилда унинг ҳаётида унутилмас воқеа юз берди. Искандар Ўзбекистон Республикаси Президенти стипендианти деган номга мушарраф бўлди.

Уни топишим қийин бўлмади. Талаба қизлар ҳовлида ҳангомалашиб турган бир тўда йигитларни кўрсатиб:

— Ана, анави жигарранг куртгкалиги, — дейишди. Кейин уни чақиришди:

— Искандар, сизни излашяпти.

Искандарни топишим қанчалик осон бўлган бўлса у билан суҳбатлашиш шунчалик қийин кечди. Унинг дилига йўл топишга қанчалик уринмайин, у саволларимга «ҳа» ёки «йўқ» деб жавоб беришдан нарига ўтмади.

— Мен рекламани ёмон кўраман, — деди у ниҳоят қатъий оҳангда.

— Ким сизни реклама қилмоқчи? — дедим унинг нега унчалик руйхушлик бермаётганлигининг сабабини англаб.

— Сиз мени мақтамоқчисиз-ку?

— Асло, фақат сизни тенгдошларингизга таништирмоқчимиз, ҳамда баъзи нарсалар хусусида фикрингизни билмоқчимиз, холос. Айтгандек, нега мақтовни ёмон кўрасиз?

— Кимдир аълочи, кимдир яхши дўст, кимдир... шуларни мақташ шартми?

— Яна нималарни ёмон кўрасиз?

— Ёлғон гапирадиган одамларни.

— Ўзингиз бирон марта ҳам ёлғон гапирмаганмисиз?

— Гапирганман, фақат зарур бўлганида.

— Масалан?

— Ўзимнинг ёки дўстимнинг сирини сақлаш, бирон кўнгилсиз ишнинг олдини олиш — умуман яхшилик учун. У бир пас жим бўлиб қолди-да, секингина қўшиб қўйди. — Сигарет чекиб, спиртли ичимликлар ичадиган қизларни ёмон кўраман.

— Кимларни ва нималарни яхши кўрасиз?

— Ўз бурчини астойдил адо этадиган кишиларни, кичкина болаларни, уларнинг ҳатти-ҳаракатларини кузатишни, тўғрисўз ва ақлли одамлар билан суҳбатлашишни яхши кўраман. Бастакорлар Чайковский, Рахманинов, Сулаймон Юдаковлар яратган куй-қўшиқларни тинглашни, ижро этишни, автомобилларни ремонт қилишни...

— Машина ҳайдашни-чи?

— Машинамиз йўқ. Ҳайдаб кўрмаганман.

— Яхши кўрадиган қизингиз борми?

— Йўқ.

— Наҳотки...

Искандар: «Айтишим шартми?» — деб кулади.

Мен унинг бугунги ёшлар — тенгдошлари ҳақидаги фикрига қизиқаман.

— Баъзи қизлар ҳаётга жиддий қарамайди. Бугуннигина кўради-ю, эртасини ўйлашмайди. Кўпроқ одамнинг маънавиятига эмас, моддий тарафига қараб баҳолашади. Баъзи йигитлар эса ўзларини савдо-сотиқ ишларга уришмоқда. Гапни пулга обориб тақашади.

— Бунинг нимаси ёмон? Эҳтимол бир куни сиз ҳам шу йўлни танларсиз?

— Тўғри, пулсиз яшаб бўлмайди, у керак. Лекин ҳаётда асосийси пул эмас-ку. Бунинг устига савдо-сотиқ ишларини бажариш учун ҳам аввало шу соҳа бўйича махсус билим олиш лозим. Менга келсак, ўзим тушунмайдиган соҳага аралашмайман. Ҳеч қачон мусиқадан юз ўгириб бу ишни қилолмасам керак. Чунки кларнет чалиш жону дилим. Оиламизда бизнес ишларига кўпроқ укам Темурнинг қизиқиши катта.

— Нега айнан кларнетни танлагансиз?

— Бунда отам Баҳодир Муртозоевнинг таъсири катта бўлса керак. Онам фортепиано, отам эса кларнет чаладилар. Озарбайжон, грузин миллий мусиқа асбобларидан саналмиш бу чолғу асбобдан ўзбек қўшиқларининг куйларини ҳам маромига етказиб чалиш мумкин. Уни чалганимда ҳаётнинг ҳамма майда ташвишларини унутаман.

— Инглиз тилини мактабда ўргангандирсиз?

— Шундай десам ҳам бўлади. Лекин онам бу тилни яхши билганлари учун уйда ҳамиша ўзбек ва инглиз тилларида гаплашамиз. Институтда эса рус тилида.

— Отангиз сиз ўқийдиган институтда декан, онангиз шу ерда ишлар эканлар. Ўқиш жараёнида муаммолар билан уларга мурожаат қиласизми?

— Оилавий ишларимизга алоқадор бўлса уларни безовта қилишим мумкин. Ўз ишимни эса ўзим эплайман.

— Президент стипендияси совриндори бўлиш осон эмасдир?

— Мен бунинг учун махсус тайёргарлик кўрганим йўқ. Ўз соҳамни ниҳоятда яхши кўраман, холос. Мусиқа тинглаш ва кларнет чалишга кўп вақт сарфлайман. Баъзан тонгача...

— Оилавий мусиқачилар «дасти»дан қўшнилар ҳам дод дейишса керак?

— Ҳозиргача биронта қўшнимиз шикоят қилгани йўқ.

— Искандар, институтни тугаллаш арафасида турибсиз. Орзу-ниятларингиз ҳақида ҳам гапирсангиз.

— Институтни тугатгач, аспирантурага кириб ўқиш — эзгу ниятим. Бошқа орзуларим кейин улғайса керак.

— Ниятингизга етинг.

Саодат МАТЁКУБ қизи
суҳбатлашди.

ДАЛАЛАР КЎМ-КЎК

Ғузор туманидаги «Наврўз» жамоа — ширкат хўжалиги ғаллакорлари ўтган йилнинг кузида 700 гектар суғориладиган майдонга дон экишганди. Уруғ ерга ўз вақтида ташланганлиги туфайли барча майдонларда бир текис кўкариб чиқди. Ғалла майсалари ўз вақтида суғорилиб, озиқлантирилганлиги боисидан ҳам кун сайин гуркираб ўсмоқда. Кўзланган мақсад ҳам қутлуғ. Сувли майдонларнинг ҳар гектаридан ўртача 35-40 центнердан дон ҳосили кўтариш режалаштирилган.

ЎЗИМИЗДА ҚАЙТА ИШЛАНАДИ

Қашқадарёда тери қабул қилувчи тайёрлов савдо ташкилот ташкил этилди. Унга тажрибали иқтисодчи Ш. Ҳайитов раҳбарлик қилмоқда. Бу ташкилот республикамиз Президентининг 1994 йил 22 декабрдаги «Тери хом ашёсини четга чиқаришни таъқиқлаш тўғрисида»ги фармонига асосан жорий этилди.

Ташкилот ташкил этилгандан буён вилоятнинг турли туман ва хўжаликларидан қарийб 15 минг дона қўй териси ва 4 минг донадан кўпроқ мол терисини йиғиб олишга муваффақ бўлди. Тўпланган терилар четга эмас, республиканинг ўзидаги кайта ишлаш корхоналарига топширилади ва улардан турли мўйнали кийим-кечак ва бошқа буюмлар тайёрланади.

ҲИММАТ

«Ҳисораксувқурилиш» трестининг 531-механизациялашган кўчма қурилиш идораси бунёдкорлари янги йилни муносиб туҳфа билан бошладилар. Улар Шаҳрисабз шаҳрида 2 та янги кўпқаватли бинони фойдаланишга топширдилар. Айни пайтда саксон сила ана шу топширилган биноларга кўчиб киришди.

Шуниси эътиборлики, квартиралар биринчи навбатда ногирон, кам таъминланган ва кўп болали оилаларга тақдим этилди.

СОВРИНДОР

Вилоятда улуғ бобомиз Амир Темурнинг 660 йиллигига бағишлаб мотопойга мусобақаси ўтказилди. Беллашувда воҳанинг 35 спортчиси қатнашди. Қаршилик Юрий Кокурин мотопойгада совринли — биринчи ўринни эгаллади.

Ўтказилган бу мусобақа «Ватанпарвар» жамияти томонидан уюштирилди.

Ўз мухбиримиз.

ТАЛАБАЛАР ҲУЗУРИДА

Тошкент Давлат Иқтисодиёт университетида Ўзбекистон халқ шоири Абдулла Орипов билан талабаларнинг учрашуви бўлиб ўтди. Халқимизнинг севимли шоири ўзининг ижодий ишлари ва режалари ҳақида гапириб берди. Янги шеърларидан ўқиди.

— Мамлакатимизда янги жамият қуриш йўлида кечаётган жараён ҳар бир фуқародан масъулиятни, Ватан равнақи йўлида тинмай изланишни талаб этмоқда. Шунинг учун ҳар бир ёш келажаги порлоқ юртимиз мустақиллигини мустаҳкамлашга ўз ҳиссасини қўшмоғи лозим, — деди А. Орипов.

(Ўз мухбиримиз)

ЕР МАЛҲАМИ

Оролбўйида экология фалокати ҳақиқатан ҳам улканлик касб этмоқда. Бу фалокат оқибатларини рақамлар яққолроқ кўрсатади. Бир неча ўн йил давомида Орол денгизи ҳажми уч баравардан зиёдроқ камайди, 4 миллион гектарга яқин шўрхок ерлар очилиб қолди. Янги саҳро бир вақтлар экин экиб келинган 2 миллион гектар унумдор ерларни қаърига тортди...

Экология фожеасининг кўлами унинг олдини олиш ва олдинги ҳолатига қайтариш мумкин эмаслигидан далолат бермоқда. Денгизни олдинги чегараларга қайтариб бўлмайди. Бироқ, Қорақалпоғистон ўрмончиларининг гапига қараганда, Оролнинг қуриб қолган тубига янги ҳаёт бағишлаш мумкин ва зарур. Республика ўрмон хўжалиги қўмитаси ана шу ерларга режали асосда кўчат ўтказиш дастурини ишлаб чиқди ва у амалга оширилмоқда. Бу дастурнинг рўёбга чиқарилиши минтақадаги экология вазиятини соғломлаштиришга кўмаклашади. Ҳозирнинг ўзидаёқ бу ерда барпо этилган бутазор ва дарахтзорлар ҳавони кислород билан тўйинтириб, ис газини камайтирмоқда, илдизлари билан тупроқнинг кўчишини мустаҳкамлаб, чанг ва қумни шамол учиришига ва қум барханлари пайдо бўлишига тўсқинлик қилмоқда. Кейинчалик бу ерда барпо этилган бутазор майдонлар яхшигина яйлов бўлиши, чорвачиликни ривожлантиришга асос бўлиб хизмат қилиши мумкин.

Орол денгизининг қуриб қолган тубига ҳар йили 7-10 минг гектар жойга дарахт кўчатлари ўтқазилмоқда. Бу жуда кўп меҳнат ва маблағ талаб қиладиган ишдир. Ўзбекистон ўрмон хўжалиги илмий тадқиқот институти ходимлари дарахт кўчатлари ўтқазиш учун яроқли ерларни аниқладилар, дарахтлар ва озуқа экинларининг маҳаллий иқлим шароитига мослашган хилларини танлаб олдилар, тупроқ таркиби турлича жойларда ихота дарахтзорлари барпо этиш технологиясини ва кўчма қумларни мустаҳкамлаш усулларини ишлаб чиқдилар. Бунинг учун 22 та тажриба участкасида жами 300 гектар майдонга тажриба тариқасида дарахт кўчатлари ўтқазилди. Эндиликда бу дарахтзорлар ўрмон хўжалиги соҳасидаги ишлаб чиқариш ташкилотлари учун ўзига хос намунали иш бўлиб қолди.

Қозоқдарё ва Чимбой ўрмон хўжаликлари денгиз тубининг қуриган қисми саҳрога айланишига қарши курашда фаол иштирок этмоқда. Бу хўжаликлар олимларнинг тавсияларидан фойдаланиб, 1994 йилнинг бошидан буён 5,3 минг гектар «ўлик» ерга кўчат ўтқазди. Ўзлаштирилаётган ерлар қишлоқ ва овуллардан олисда жойлашган бўлиб, иш асосан қишда, вахта усули билан бажарилмоқда. Ўрмон хўжаликларининг ходимлари қийинчиликларга қарамай, режалаштирилган иш ҳажмини бажармоқда. Ўрмон мелиорацияси усулларини қўллаш яхши натижа бермоқда, Оролбўйи минтақаси экология муаммосини ҳал қилишга кўмаклашмоқда.

А. ИВАНОВА,
ЎзА мухбири

Сўраган эдингиз

СИРЛИ ҚАЛЪА

Ҳурматли таҳририят, биз тарих китобларида Дабуссия қалъаси тўғрисида ўқиганмиз. У қаерда жойлашган?

У. БОТИРОВА, Андижон вилояти.

Дабуссия қалъаси Ўзбекистон тарихида яхши ёритилмай қолган. Бу қалъа Самарқанд вилояти, Пахтачи туманидаги Ш. Назаров номли жамоа хўжалиги ҳудудида жойлашган. Ан-Нишопурийнинг «Ҳазоин-ул-улум» асарида Дабуссия қалъаси мавжуд бўлган пайтларда Бухоро шаҳри йўқ эди, дейилади. Дабуссия қалъаси ўша замонларда шаҳар деб аталар экан. Ан-Нишопурий таъкидлайди-ки, ўша пайтлар шаҳар деб, йирик ишлаб чиқаришга эга бўлган ва барча томондан ривожланган ҳамда маҳсулотлари чет элга сотиладиган жойни атар эканлар. Дабуссия қалъаси ҳақида буюк мутафаккир Абу Райҳон Берунийнинг «Қонуни-Масъудий» китобида ҳам келтирилади. Жумладан, Суғд давлатига кирувчи шаҳарларга Кармана, Дабуссия, Кушония, Испанжон ёки Арбинжон, жанубдан эса Насаф ва Кеш шаҳарлари киради, дейилган. Тарихимизда номаълум бўлиб қолаётган суғдлар мамлакатининг пойтахти айнан Дабуссия бўлган. Жаҳонни забт этган Искандар Зулқарнайн (Александр Македонский) томонидан таъқиб қилинган миллий қаҳрамонимиз Спитамен сирли мудофаа қобилиятига эга бўлган Дабуссия қалъасига яширинганлиги ҳам ҳеч жойда айтилмайди. Дарвоқе, Македонский қўшинлари қалъага катта куч билан ҳужум қилади. Эрамиздан аввалги 329 йили юнонлар Дабуссияда жуда катта талофат оладилар. Қалъа ҳимоячилари бир қошиқ қонлари қолгунча юнон аскарлари билан тиккама-тикка олишадилар. Сўнг бирдан қалъа ҳимоячилари қаёққадир ғойиб бўлади-ю, Дабуссия дарвозаси очилади. Кўп талофатдан ҳамда жангга ҳолдан тойган юнон аскарлари қалъага кириб, ҳеч кимни тополмайди. Аскарлар хотиржам уйқуга кетадилар. Ярим тунда эса дабуссиялик ҳимоячилар қаёқдандир пайдо бўлиб, душманни битта қолдирмай қириб ташлайди. Қалъани эса озод қилади. Спитаменнинг жасоратидан қойил қолган Александр Македонский унинг боши учун катта мукофот эълон қилади. Афсуски, ҳеч ким бу мукофотни олишга сазовор бўлолмайди.

Чингизхондек ёвуз душман ҳам Дабуссияни босиб олиш чоғида бутун Осиёда кўрган талофатдан зиёд зарар кўради. Бунинг устига сирли мудофаадан хабардор бўлган Чингизхон Дабуссия ичига киришга қўрқади. Дабуссия қалъаси ҳақида «Бобурнома»да ҳам бир неча жумла айтилган. Масалан, Бобур Мирзо Самарқандда бўлган пайтда Шайбонийхон Дабуссияни босиб олади. Эртасига эса Дабуссия яна озод бўлади. Шайбонийхон тамом катта талофат билан Туркистонга чекинади. Шу таҳлид душманларни қўрқувга солган сирли Дабуссия қалъаси ва Суғд давлати, айниқса, Кушония тўғрисида ҳали кенгроқ тўхталармиз. Чунки, Қашқадарё вилоятида Косон шаҳри бор. Наманган вилоятида эса Косонсой тумани бор. Бу жойлар номларининг келиб чиқиши Кушонияга боғлиқ.

Яхшибой ҲУСАНОВ.

Истиқлол одимлари

РАҒБАТ БОР ЖОЙДА ИШ БЎЛАДИ

ДЕЙДИ СУҲБАТДОШИМИЗ, ОҚТОШ ШАҲАР ҲОКИМИ УСМОН ШАРИПОВ.

— Усмон ака, эндиликда кўриб турибмизки, бозор иқтисодиётига ўтиш осонлик билан кечадиган жараён эмас экан. Биз бугун дуч келаётган муаммолар буни кўрсатиб турибди. Бозор шартларидан бири — хусусийлаштириш қандай бормоқда, шаҳрингизда етишиб чиқаётган ишбилармон ва тадбиркорларга қандай ёрдам кўрсатилаётир, шулар хусусида суҳбатлашсак.

— Бутун мамлакатимизда бўлаётгани каби, шаҳримизда мавжуд бўлган маиший хизмат кўрсатиш объектлари ва корхоналари, савдо, умумий овқатланиш муассасалари, маҳаллий саноат ҳамда бошқа аҳолига хизмат кўрсатувчи корхоналар тўлиқ хусусийлаштирилди. Аксарият қисми очиқ турдаги ҳиссадорлик жамиятлари мақомини олди. Жамоаларнинг меҳнатга ва моддий техника бойликларига муносабатлари ўзгарди. Одамларимизда эгалик ҳисси, ўзи амалга ошираётган ишдан фахрланиш туйғуси пайдо бўлди. «Саломатлик» ҳиссадорлик жамияти, 31-автокорхона, «Оқтошдон» ва «Лаззат» ҳиссадорлик жамиятлари ҳамда «Зангори осмон», «Гулчеҳра» хусусий фирмаларидаги сифат ўзгаришлари бунга мисол бўлиши мумкин.

Шу ўринда юртбошимизнинг, Вазирлар Маҳкамасининг хусусийлаштириш жараёнини ривожлантириш, тадбиркорлик ва ишбилармонликни қўллаб-қувватлаш борасида қабул қилган фармони ва қарорларини бажариш юзасидан аниқ чора-тадбирлар белгилаб олганлигимизни таъкидлагим келади.

Бугунги кунга қадар шаҳарда 134 та ўрта ва кичик тадбиркорлик билан шуғулланувчи, жумладан, миллий косибчилик, халқ ҳунармандчилиги, халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқарувчи ва савдо-сотиқ билан машғул бўлган хусусий корхоналар рўйхатга олинди. Бундан ташқари, шаҳар ҳокимлиги томонидан 1300 нафар фуқарога якка тартибда меҳнат фаолиятининг турли хил соҳаларида шуғулланиш учун рухсатномалар берилган.

Хусусий тадбиркорликни ривожлантириш, қўллаб-қувватлаш ва амалий ёрдам кўрсатиш мақсадида ишлаб чиқариш, маиший хизмат кўрсатиш, савдо ва умумий овқатланиш шохобчалари қуриш учун қулай жойлардан 3 гектарга яқин ер майдони ажратилди. Шунингдек, шаҳар кўчаларидаги бекатлар ҳам талабгор тадбиркорларимизга ҳужжатлаштириб берилди.

Асосий воситалар ва қурилиши тугалланмаган биноларнинг бир қисми уч марта кимошди савдосига қўйилди. Натижада 2 миллион сўмликдан зиёд кўчмас мулк ўз соҳибларини топди. Ишбилармонларимизнинг саъй-ҳаракатлари билан шаҳримиз ўз телевидениесига эга бўлди. Бундай шароитда ҳокимият ҳам жим туролмас эди, албатта. Тадбиркор ва ишбилармондаримизни рағбатлантириш, уларга қулайлик яратиш мақсадида шаҳримиз марказида янги — 1200 ўринли «Тижорат бозори» курдик. Янглишмаганимиз, тўғри йўлдан бораётганимиз маълум бўлди. Ишбилармонларимиз ишлаб чиқараётган халқ истеъмоли моллари кескин кўпайди, бу нарх-навога ҳам таъсир қилди, албатта. Сифат кўрсаткичлари ҳам яхшиланди.

— Сир эмаски, аҳолини иш билан таъминлаш, аниқроқ қилиб айтсак, ишсизлик катта ижтимоий муаммога айланмоқда. Бу борада шаҳрингизда қандай ишлар амалга оширилаётир?

— Бизда бундай муаммо йўқ десам, ишонаверинг. Шаҳар ҳокимиятининг «меҳнат, бандлик ва аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш» бўлими томонида Ўзбекистон Республикасининг «Аҳолини иш билан таъминлаш тўғрисида»ги Қонунини бажариш борасида бир қатор амалий ишлар қилинди.

Билишимча, ўтган йили бу бўлимга ишга жойлашиш масаласида мурожаат этган фуқароларнинг қарийб барчаси доимий иш жойига эга бўлди.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1992 йил 13 майдаги 235-қарорига асосан ишсиз аҳолининг маълум қисмини вақтинча иш билан банд қилиш мақсадида қарийб 80 киши ҳақ тўланадиган жамоат ишларига жалб қилиниб, уларни маош билан таъминлаш учун зарур миқдорда маблағ ажратилди.

«Аҳолини иш билан таъминлаш тўғрисида»ги Қонуннинг 25 моддасига асосан, ўтган йили бир неча ўн ишсиз фуқаро қайта касбга ўқитилиб, ишга жойлаштирилди. Меҳнат бозорида рақобатлаша олмайдиган, оилавий аҳволи оғир бўлган оилаларга эса моддий ёрдам кўрсатилди.

Ишсизлик камайиши ва янги иш ўринлари ташкил этиш мақсадида бандлик жамғармаси ҳисобидан икки юз минг сўм ажратилди ва ўттиз нафар иш ўрни ташкил этилди.

Шаҳардаги корхона, ташкилот ва муассасаларга меҳнат бозорида рақобатлаша олмайдиган, ижтимоий ҳимояга муҳтож фуқаролар учун 114 махсус иш жойлари ташкил этиш ҳақида қарор қабул қилганмиз. Ана шу ҳаракатларимиз натижаси бўлса керак, бугунги кунда шаҳримиздаги корхона, ташкилот ва муассасаларда қатор бўш ишчи ўринлари мавжуд.

— Кейинги йилларда оқтошликлар ичимлик сувидан қийналишаётгани ҳақида гап-сўзлар қулоққа чалинаётган эди. Бу масалада ҳам бирор ўзгариш борми?

— Ҳа, шаҳримизда худди шундай муаммо мавжуд ва бу муаммони бартараф қилиш чоралари кўрилаётир. Шаҳримиздаги сув ҳайдаш иншооти 1963 йилда қурилган. Ўзингизга маълум, ўтган йиллар орасида шаҳримиз бир қанча кенгайди. Аҳоли сони ўсди. Натижада бу иншоотнинг қуввати аҳоли эҳтиёжини қондиролмай қолди. Қолаверса, мутахассисларимиз сувимизнинг таркиби ҳам ёмонлашганини қайд этишмоқда. Шунинг учун ҳам 1994 йилда шаҳримизга «Дамхўжа — Бухоро» катта сув қувуридан сув олиб келиш учун қурилиш-монтаж ишлари бошлаб юборилган. Шу кунгача тўрт миллион сўмлик қурилиш ишлари бажарилиб, 3,5 километр масофага қувур ётқизилди. Бу қурилишимизга вилоят «Сув-оқава» ишлаб чиқариш бирлашмаси буюртмачи, «Самарқанд кимё қурилиш» трестининг 3-қурилиш ташкилоти бош ижарачидир. Бундан ташқари шаҳримиздаги барча ташкилот ва корхоналар шаҳар ҳокимлиги қарор билан «Ҳиссадорлик» тариқасида қурилиш ишларига жалб қилинди. Режамиз бўйича 1996 йилда қурилиш ишларини тугаллаб, шаҳар аҳолисини тоза ичимлик суви билан таъминлашимиз керак.

— Бозор иқтисодиёти ўз йўлига, лекин халқимизнинг маънавий ва маданий оламини ҳам унутмаслик керак...

Бу борада ҳам айтгулик ишларимиз йўқ эмас. Шаҳримизда бешта маданият уйи, саккизта кутубхона ва санъат мактаби намунали хизмат кўрсатиб келаётир. Санъат мактабида 154 нафар ёш санъаткорнинг турли соҳаларида ўз билим ва малакаларини оширмоқда. Шаҳар марказий маданият уйида ташкил этилган «Зарбулоқ» ашула ва рақс халқ ансамблимизни бугунги кунда бутун Ўзбекистон танийди, десак адашмаймиз. Улар ўтган йилнинг баҳорида Украина пойтахти Киев ва Харьков шаҳарларида ўтказилган Тарас Шевченко юбилейи тантаналарида қатнашиб, қайтдилар. «Рўзвон» фольклор этнографик ансамблимиз ҳам ўзининг дастури билан бир неча бор республикамиз ойнаи жаҳони орқали чиқишлар қилади.

— «Туркистон» ва «Туркистон» муштарийларига айтар гапларингиз бўлса...

— Сизларни муштарийлар, бизларни эса «Туркистон»имиз тарк этмасин. Чунки мақсадларимиз битта — юрт бойлиги, эл тинчлиги, дастурхон тўкинлиги...

Суҳбатдош: Ислом ҲАМРО.

Хотира уйғонса гўзалдир

ЧИМИЛДИҚҚА КИРМАГАН ЙИГИТЛАР

Баҳодир Файзиев... Қизилтепанинг 12 паҳлавонидан, 12 жигаридан бири. Афғондан қайтмаган. 1968 йил Башир қишлоғида туғилган.

Баҳодирни 19 ёшида урушга олиб кетдилар. У 19 га кирган даврида 19 ни қаршилаш қўрқинчли эди. Оталар-оналар ўғилларини, укалар-сингиллар акаларини 19га киришидан қўрқар эди. Бу ёшга кирганлар. Ўғлим энди пешонамнинг терини артади, деган, умри қора меҳнатда ўтган оталарнинг 19 га тўлган ўғилларини тақдир ажал тузоғига отиши мумкин эди.

Уни ҳарбийга чақирганларида тинч мамлакатнинг ён қўшнисиникида уруш олови ёқилган эди. Неча марталаб қўли ё оёғини ўроқ кесиб кўзи қотган болалар қаторига унинг ҳам исми битилди. Бундан на ота, на она хабардор эди. Ўзи эса буни ўша уруш чангалида англади.

Урушдан, ўлимдан қўрқмади, фақат онасини кўрмай ўлишдан қўрқиб яшади. Дардини ҳеч кимга ёрмади. Хаёлида дардини ёрса бутун дунё йиғлаши муқаррар эди. Баҳодир Афғонда эканлигини онасидан сир тутди. Онасига кунига иккиталаб хат ёзди. Отасини эса алдай олмади. Отадан-да олдинроқ кўнгилдан сезган онанинг ороми бузилди.

Энди бу ҳовлида кун, ой, йил, ҳаттоки дақиқа ҳам саналадиган бўлди. Онанинг икки кўзи дарвозада, икки қўли дуода, қулоқлари почтачининг йўлларига интизор. Бу онда фарзанди Баҳодир қўлига қурол олиб жангга кирди. Аммо нима учун жанг қилаётгани-ю, кимни отиб уволга қолаётганини билмасди. Унинг қўлида қуролу хаёли энг бахтли дамларини олиб қолган қишлоқда бўларди. Сафдошларининг эскилари камайиб, янгиларининг кўпайишидан у даҳшатга тушарди. Баҳодир ҳам бир кун келиб ўша эскилар қаторида эскириб, бир умрга онасининг юрагини жароҳатлаб қолишини эслаб руҳан эзиларди.

Улар томонидан ҳам, булар томонидан ҳам ўликлар сони кўпайса кўпаярди-ю, аммо камаймасди. Баҳодир гоҳ танасидан, бошидан ажралган, қўлларини мина парчалари олиб кетган ўртоқларини кўриб тунларни бедор ўтказди. У ҳам қачонлардир мана шунақа кўргиликка маҳкум бўлишни биларди. Билсада, жувонмарг бўладиган 20 ёшига эмас, онасига ва бутун умри далада ўтаётган отасига ачинарди.

Баҳодир онасининг бир этак боласидан саралаб олинган ўғли эди. Сараланган ўғлини саралаб урушга олиб кетишди. Уруш эса минглаб йигитлар ичидан уни саралаб олди. Қонсираган телба ўқ эса унинг кўксини саралаб кирди. Ўлим уни саралаб мангуликка олиб кетди.

Баҳодир ҳалок бўлди... Чимилдиқлар тутилиб, келин келиши керак уйга унинг жасади солинган темир сандиқ киритилди. Пойлоқчи янгаларнинг қиқир-қиқир кулгилари ярашган эшиклар ортида увиллаган овоз келди.

Баҳодир... Бу дунёнинг даҳшатларини кўриб, кўр бўлиши мумкин бўлган кўзлар очиқ кетди. У ўзга бир ватаннинг тупроғини қучиб, кўксини бериб оламдан ўтди. Дунё унга бир марта хиёнат қилди. Баҳодир эса хиёнатнинг дарвозасини бир марта чертмади.

Алвидо, кўнглимнинг ҳур парилари,
Ҳижрон кукунига айланган дилим.
Хаёлнинг бичилган нафис кўйлаги,
Онамдек ҳокисор бетиним куним.
Алвидо...

Алвидо,
Хаёлга очиқ дарича-қишлоқ,
Шаҳардек таннозлик билмаган ўтлоқ.
Алвидо, юракнинг мағрур болиши
Онам, отам сиғинган муқаддас тупроқ.
Алвидо!!!

Лайло КАРИМОВА

Бухоро ип-газлама ишлаб чиқариш бирлашмаси тўқув фабрикасининг илғор тўқувчиси Саодат Олимова баракали меҳнати билан ҳамкасбларининг иззат ва ҳурматига сазовор бўлмоқда.

Ҳ.ҚУРБОНОВ олган сурат.

ТАДБИРКОРЛАР ҚУРУЛТОЙИ

Пойтахтдаги «Туркистон» саройи бусағаларида Ўзбекистон ишбилармонларининг биринчи қурултойи қатнашчилари ва меҳмонлари карнай ва сурнай садолари билан кутиб олинди. Бундай муҳим анжуманни ўтказиш зарурлиги тўғрисида кўп гапирилар эди. Ниҳоят бу амалга ошди.

...Сарой фойиси гавжум. Халқ чолғу асбоблари дастаси меҳмонлар учун куй ижро этади, қўғирчоқбозлар ва масхарабозлар одамларга қувонч улашади. Тошкент, Қорақалпоғистон ва республикамиз бошқа вилоятларининг кўплаб фирма ҳамда кичик корхоналари ўз маҳсулотларининг кўргазма — савдосини ташкил этган. Бу тадбиркорларимиз эришган ютуқларнинг намойиши эди. Бу ерда нималар йўқ дейсиз? Кўргазмада — зардўзлик санъати усталари маҳсулоти, халқ усталарининг лойдан ясалган ўйинчоқлари, кийим кечак, пойабзал, озиқ-овқат маҳсулотлари ва бошқа турли моллар бор, ҳаммасини санаб, адоғига етиб бўлмайди.

Қурултой ишида Бош вазир ўринбосари, Давлат мулкини бошқариш ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш давлат қўмитаси раиси В. Чжен иштирок этди. У мамлакатимизда бозор ислоҳотини амалга оширишда катта иш қилаётган тадбиркорларга муваффақият тилади.

Республика бизнес жамғармаси бошқаруви раиси А. Юсупов йиғилганларни табриклаб, бажарилган ишлар тўғрисида сўзлади. Ўтган йилги иш якунларини чиқарди, ҳал этиш лозим бўлган муаммолар ҳусусида тўхталиб ўтди.

Қурултойда Ўзбекистон Давлат мулкини бошқариш ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш давлат қўмитаси, Республика бизнес — жамғармаси, Ўзтадбиркорбанк, Ташқи иқтисодий фаолият қурилги ғолиблари мукофотландилар. 1995 йил якунларига кўра қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини қайта ишлайдиган янги машина-ускуналарни ишлаб чиқариш бўйича энг яхши лойиҳа учун танловда «Шуҳрат ЛТД» (Тошкент вилояти) фирмаси ғолиб деб топилди. Бу фирма беш миллион сўм имтиёзли кредит олди. Тадбиркорликда юқори кўрсаткичларга эришгани учун («Парвина» (Самарқанд) хусусий ишлаб чиқариш фирмаси биринчи ўринни эгаллаб, 450 минг сўм пул мукофоти олди. «Муқимий» (Тошкент вилояти) фермер хўжалиги 25 минг сўмлик махсус соврин билан тақдирланди. Иккинчи ва учинчи ўринни олганлар қимматбаҳо совға ва совринлар билан мукофотланди.

Қурултой санъат усталари концерти билан ниҳоясига етди.

Р. ШУКУРОВ, ЎзА муҳбири

Қорақалпоғистон томонларда

ТЎРТКЎЛНИНГ ПЎЛАТ ИЗИ

1993 йили Тўрткўл шаҳрига 120 йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон Вазирлар Маҳкамаси «Учқудуқ — Тўрткўл — Нукус» темирйўл линиясини қуриш ҳақида қарор чиқарган эди. Мана икки йилдирки, бу темирйўл қурилиши жадаллик билан олиб борилмоқда.

Ушбу қурилишнинг «Мискин — Тўрткўл» йўналишида ҳам ишлар қизғин олиб борилмоқда. 30 чақиримлик узунликдаги темирйўл бўлимига Урганч шаҳридаги 3-махсус темирйўл қурилиши ташкилоти бош пудратчидир. Зарбдор қурилишда Тўрткўл шаҳридаги «Жанубий сув қурилиш» трестининг 29,-30,-31,-32-ҳамда Қумбосган махсус механизациялашган қурилиш ташкилотлари ҳам фаол иштирок этишмоқда.

Темирйўл қурилишини имкон қадар кам ҳаражат билан тугаллашга ҳаракат қилинди. Пўлат излар аҳоли анча зич жойлашган хўжаликлар ҳудудидан ўтсада, фуқаролар иморатларига зарар етказилмади.

Айни кунларда темирйўл қурилишида дамба кўтариш ишлари олиб борилмоқда. Тупроқ ташиш ишларида 5-автокорхонадан ҳар куни 20-25 тагача автомашина қатнашмоқда. «Мискин-Тўрткўл» йўналишининг 15-чақиримигача пўлат излар ётқизилди. Бир нечта кўприк қурилди. 32-кўчма механизациялашган қурилиш ташкилоти эса Тўрткўл шаҳри яқинида 200 йўловчига мўлжалланган темирйўлнинг бош бекати қурилишини бошлаб юборди.

Наврўз байрами арафасида Тўрткўл шаҳрига пўлат излар етиб келади.

ХАЛҚ ГУЗАРИ

Гулдурсун, Тупроққалъа, Қирққизқалъа... Буюк ипак йўлига жойлашган бу тарихий обидалар бугунги кунда ҳам қадимги Хоразмшоҳлар салтанати қудратига гувоҳлик бериб асрлар силсиласига бардош берганча савлат тўкиб турибди.

Қадимги Гулдурсун этакларида мустақиллигимиз шарофати туфайли маиший хизмат кўрсатиш шаҳобчалари, енгил автомашиналарга хизмат кўрсатиш бинолари қад ростлади ва улар аҳолига намунали хизмат кўрсатмоқда. Яқинда бу ерда яна бир ҳайрли ишга қўл урилди. Туман ҳокимиятининг ташаббуси билан Гулдурсун қалъаси яқинида халқ гузари қурилиши бошланди. Гузарда чойхона, ошхона, сартарошхона, маҳалланинг турли тадбирлари ўтказиладиган заллар мавжуд бўлади.

Бу қурилишни кейинги йилларда Қорақалпоғистонда катта бунёдкорлик ишларининг ташаббускори Тўхтабой Сиддиқов бошлиқ хўжалик ҳисобидаги «Енбош сув қурилиш» бирлашмаси қурувчилари олиб боришмоқда.

Мазкур бирлашмаси бунёдкорлари туманнинг «Қирққиз» деҳқон-фермер хўжаликлари уюшмаси ҳудудида ҳам ана шундай халқ гузарини тиклашга киришдилар.

Тоҳир СОЛИЕВ, журналист.

ХОРИЖДАН ХАБАРЛАР

НАТОнинг Шарқий Европадаги собиқ социалистик давлатлар ҳисобига кенгайиши масаласига Германиянинг муносабати Чехия учун жуда муҳимдир, деди Чехия ташқи сиёсат маҳкамаси раҳбари Йозеф Желенец.

У Россия Президенти Борис Ельциннинг Германия ташқи ишлар вазири Клаус Кинкелга НАТОнинг Шарқий Европа томон кенгайишига йўл қўймаслик ҳақида айтган фикрини шарҳлар экан, «Чехиянинг Шимолий Атлантика ҳарбий блокига қўшилиши масаласини учинчи бир давлат эмас, балки, фақат Чехия ва унинг НАТОдаги шериклари муҳокама этиши мумкин», дея таъкидлади.

***

29 январь куни Ашгабадда Тожикистон ҳукумат делегацийси ва мухолиф кучлар вакиллари ўртасида музокаралар бошланди. Делегацияга Тожикистон республикаси ташқи ишлар вазири Талбак Назаров раҳбарлик қилмоқда. Шу вақтгача делегацияга республика Бош вазирининг биринчи ўринбосари Маҳмадсаид Убайдуллаев раҳбарлик қилаётган эди.

***

Тайваннинг Хитой билан урушиш нияти йўқ, деди Тайван Президенти Ли Дэнхуэй. У Тайван билан Хитой ўртасидаги муносабатлар борган сари хавфли томонга қараб кетаётгани ҳақидаги гапларни оммавий ахборот воситалари ўйлаб топганлигини таъкидлади.

Айни кунларда эса Тайван ҳарбий флотининг «Денгиз акуласи» номидаги йирик ҳарбий машқлари бошланди. Бундай йирик кўламдаги ҳарбий машқ 1988 йилдан буён ўтказилмаган эди.

(ЎзА)

Шу сонга хабар

ОРОЛБЎЙИ АҲОЛИСИГА ЁРДАМ

Индонезия Республикасининг Тошкентдаги элчихонасида ушбу мамлакат ҳукуматининг «ЭКОСАН» халқаро ҳайрия жамғармасига инсонпарварлик ёрдамини топшириш маросими бўлди.

Тиббий жиҳозлар ва дори-дармонлардан иборат мазкур кўмак Оролбўйидаги оғир экология шароитида фаолият олиб бораётган шифохоналарга жўнатилади.

Индонезиянинг Ўзбекистондаги фавқулодда ва мухтор элчиси Соекадари Хонговонгсо маросимида ўз ҳукумати соғлом авлодни вояга етказиш ва экология борасида Ўзбекистонда амалга оширилаётган кенг кўламли ишларни қўллаб-қувватлашини таъкидлади.

ЮБИЛЕЙГА БАҒИШЛАНДИ

Алишер Навоий номидаги адабиёт музейида бир гуруҳ республикамиз иқтидорли рассомларининг Амир Темур таваллуди 660 йиллигига бағишланган кўргазмаси очилди. Унда буюк бобокалонимиз, шунингдек, темурийлар, Шарқнинг буюк алломалари сиймоларини акс эттирувчи портретлар ва бошқа асарлар намойиш этилмоқда.

ҲАМКОРЛИК

Алишер Навоий номидаги Давлат опера ва балет театри саҳнасида П. Чайковскийнинг «Уйқудаги гўзал» балети намойиш этилди. Ундаги асосий ролларидан бирини япон балет сулоласи вакили, ёш раққоса Юкико Ивата ижро этди. Томошабинлар спектаклни қизғин кутиб олди.

Ўзбек-Япон санъаткорлари ҳамкорлигида қўйилган спектаклда Япониянинг Ўзбекистондаги фавқулодда ва мухтор элчиси жаноб Укеру Магосаки қатнашди.

(ЎзА).

Ислоҳотлар — амалда

МУЛКДОР ҚАНДАЙ БЎЛИШИ КЕРАК?

ёки дорихоначининг фикрлари

Қарангки, тезкор ривожланаётган замонда мулк эгаси бўлиш ҳаммани ҳам қизиқтириб қўйди. Ким, ўзига қарашли фалон-фалон жойда кўчмас мулким бор деб ғурурланишни истамайди, дейсиз? Лекин, шахсий мулк билан ростмана мулкдорлик орасидаги фарқни тушуниб етмаётганга ўхшаймиз. Шахсий мулк ёки оила мулки деган тушунча ҳам бугунги кунда анча ғариб эканлиги кўриниб қолди. Негаки, шов-шувли электрон ускуналар, чет элнинг данғиллама далаҳовлилари-ю, машиналарини кўриб ўзимизнинг анча камбағал эканлигимизни сезиб қолдик. Шунинг учун зудлик билан бор пулга гоҳ видео, гоҳ чет эл ойнаи жаҳони, гоҳ лазер дискали мусиқий тўплам, гоҳ антиқа видеокамера, гоҳ ажойиб чанг ютгич ёки «моҳир» ошхонадаги ёрдамчи ускуналарга қандай қилиб пул сарфлаб қўяётганимизни билмай қоляпмиз ва барибир чет эллар тараққиёти олдида анчагина орқада эканлигимизни тан олмоқдамиз.

Буюк франг ёзувчиси Александр Дюманинг «Граф Монте-Кристо» асарини ўқиганлар ёки у ҳақдаги фильмни кўрганлар орамизда бўлса, ажабмас. Шу улуғ рўмонда граф Монте-Кристо ўз жамғармасини телеграфни ривожлантиришга ҳам сарфлайди. Чунки, бу соҳа ўша даврда ҳам, ҳозирда ҳам биринчидан графга фойда келтиради. Иккинчидан, ривожланишни таъминлайди, одамларнинг узоғини яқин қилади.

Ўзининг хусусий мулки бўлмиш оролни ҳам теварак-атрофдаги инсонларга кўмак берувчи жойга айлантиради. Бирор вақтни беҳуда ўтказмай, гоҳ у ерда, гоҳ бу ерда пайдо бўлади, лекин ҳеч қачон якка ўзининг манфаатини кўзламайди. Мулкдорда — ана шундай ишлаб чиқариш ёки юксак маиший хизмат кўрсатиш тармоғи бўлиб, доимо унга фойда келиб туриши шарт. Еганга тоғ чидамас, деб беҳудага айтмайдилар.

Мулкдор — унинг анча катта сармояси бўлиб, мулкдор шу сармояни истаган чет элга қўя олсин. Хўш, сармояни қандай қўядилар? Аввало, ўз мамлакатида йирик сармоя келтирадиган тармоғи бор бўлиб, сўнг чет элдаги аниқ фойда берадиган режаларга кафолат билан сармоя қўяди. Хуллас, мулкдорликка яна кенгроқ тўхталамиз, аммо ҳозир хусусий «Гамбай» фирмаси ҳақида фикр юритсак.

«Гамбай» — 1995 йил май ойида ташкил топган. Фирма раҳбарининг муовини Абдурашид Саримсоқов Тошкент Давлат доришунослик олийгоҳини тамомлаб ўз соҳаси бўйича пойтахтимиздаги 34-сон шифохона дорихонасида ишлаган. Айни пайтда, «Гамбай»нинг хусусий дорихонаси очилди. Бу Мирзо Улуғбек метро бекатидан чиқишдаги Халқлар Дўстлиги ҳамда Волгоград кўчалари чорраҳасида пайдо бўлган янги дорихонадир. 350—400 хил энг зарур ва камёб дориларни шу жойда топиш мумкин.

— Дориларнинг тури кўп, сифати ҳам юксакми?

— Ҳозирги даврда ишбилармонга кўплаб қулайлик яратилди. Шу жиҳатдан олганда бизнинг дорихонамиз ҳам янгилик меваси. Дориларни сотиш учун таъминотчилар билан шартнома тузамиз. Шартномада дориларнинг муддати ва сифатини ҳам кўрсатиб ўтамиз. Агар бирор мижоз нолиб келадиган бўлса, барча айбни биз дорич иларга ағдариши тайин, шунинг учун аввало, текширилган, сифатли, кафолатли дориларни оламиз.

— Қайси фирмалар билан шартнома тузилган ва бевосита чет эл фирмалари билан алоқа борми?

— Тошкент кимё фармацевтика корхонаси, «Фармед» фирмаси, Олмониянинг «Берлин — Хеми» фирмалари билан шартнома тузганмиз. Бундан ташқари ўтган йили Тошкент экспомарказда бутун жаҳон доришунослари кўргазмасида иштирок этиб, бир нечта шериклар билан оға-ини тутиндик. Худо хоҳласа, дорихонамизда истаган дорини сифатли, кафолатли тарзда олиш мумкин.

— Неча киши ишлаётир ва маош қанча, қолаверса фақат дорини олиб сотиш...

— Ўзим билан 4 киши. Маош 1200 сўм. Бўш вақтларда тикувчилик қиламан. Ишчи аёлларга эса маош етарли. Сиз айтган гапда, жон бор, фақат олиб сотишнинг «умри узоқ» эмас. Ахир, Ўзбекистонимизнинг ўз маҳсулотлари ҳам чиқиши керак. Масалан, оддий суртма дорилар, кукун дорилар, елкага қўядиган қалампирли қиздирмалар, шамоллашда ишлатиладиган нок шаклидаги суюқлик юборувчи пуфлагичлар кабиларни ишлаб чиқаришни режалаштирганмиз.

— Хусусий фирма билан давлат дорихонаси орасида қандай фарқ бор?

— Давлат дорихонасининг раҳбарига осон, чунки унга дорилар олиб келиб берилади, шунинг учун бундай раҳбарлар давлат тизимидаги лимитдан нима ажратилса, шуни пештахтага қўйиб қараб тураверади. Хусусий дорихона эгаси эса мижозларга энг керакли дориларни олиб келишга ҳаракат қилади. Хусусий дорихона эгасида кўп имконият ва қизиқиш бўлади. Негаки, хусусий дорихона эгаси моддий томондан манфаатдор, тушган фойданинг бир қисмини рекламага, бир қисмини янги тармоқлар очишга ажрата олади. Давлат дорихонасининг раҳбари эса чекланган, у сармоядан имкон даражасида фойдаланолмайди. Хусусий дорихона эгасига эса сармояни кўпайтириш учун ўзгача шиддат керак. Таваккал қилиш билан, ақл тарозусига солиб ўлчаш хусусий ишбилармонда бир хил кетса, ютиб чиқади.

Абдурашид ҳали ёш. Йигирма бешдан энди ошган. Бироқ, кўп ўқийди, кўп ўрганади. Ҳеч қачон қараб турмайди, дарё бўлиб оқади, оқаверади. Зеро, тоққа чиқмасанг дўлона қайда, жон куйдирмасанг жонона қайда, деб бежиз айтмайдилар.

Тўлқин ЁРҚУЛОВ, «Туркистон» мухбири.

Соғлом авлод учун

НАЗАРОВ ВА УНИНГ САФДОШЛАРИ

Хом сут эмган бандамизда, бошимиз естиққа тегмагунча соғлигимизни ўйламаймиз. Баъзан оила, ишхона ташвишларини рўкач қилиб, шифокорга учрашни бугундан эртага, эртадан индинга сурамиз. Кўзимизга арзимас туюлган дард (иситма)ни газак олдирамиз.

Инсон танаси сир-синоатга тўла. Гўё шунга басма-басдек тиббиётда ҳам даволашнинг минглаб усуллари бор. Пойтахтдаги Тўқимачилар саройида бир неча йилки, мануал ва лазер терапияси маркази фаолият кўрсатади. Уни тиббиёт фанлари номзоди Алексей Назаров бошқариб келяпти.

— Марказимизда бугин, умуртқа поғонаси, тери, ички аъзолар қон томирларининг кенгайиши туфайли юзага келадиган касалликлар даволанади, — дейди биз билан суҳбатда Алексей Назаров.

Узоқ умр кўришда жисмоний тарбия, овқатланиш, дам олиш нечоғли муҳим бўлса тўғри юриш шунчалик аҳамият касб этади. Маълумки, балоғат ёшидаги ўсмир организми ривожланишда бўлиб сал нотўғри қилинган ҳаракат ёки ҳолат нохуш оқибатлар келтириб чиқариши мумкин. Айтайлик, эгилиб юриш ўсишда давом этаётган кўкрак қафасига таъсир этиши ва бу таъсир ички аъзоларга жилла қурса қон томирчаларининг қисилиб қолишига олиб келади. Бора-бора арзимас туюлган бу қусурлар жиддий касалликларни келтириб чиқаради.

— Соғлом умуртқа узоқ умр кўриш гаровидир, — дейди Назаров. — Бизда беморлар комплекс даволанади. Аввало бемор етук мутахассислар қабулида бўлади. Уқалаш, мануал, лазерь, игна ҳамда гиёҳлар, физотерапия, жисмоний тарбия каби бир қанча даволаш йўллари мавжудки, булар бемор танасини дардлардан фориғ айлайди. Мақсадимиз соғлом авлодни тарбиялашга муносиб ҳиссамизни қўшишдир.

Муҳаммад Амин,

СУРАТЛАРДА: Назаров ва сафдошлари фаолиятидан лавҳалар.

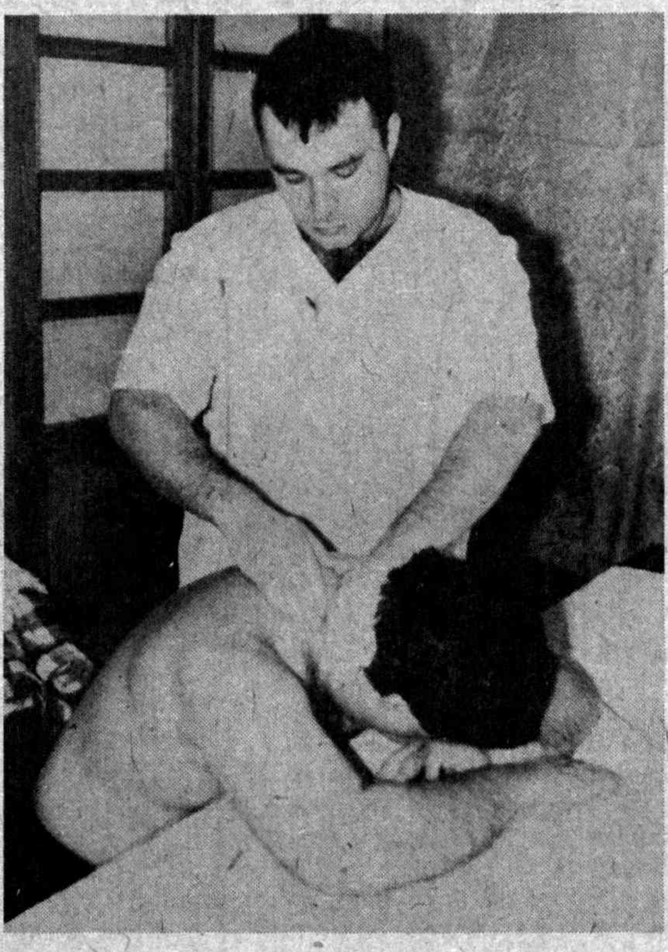

Ёшлар ва ҳуқуқ

ҚОНУН — ХАЛҚНИНГ ТАЯНЧИ

Мустақиллигимизнинг беш йиллигини нишонлашга ҳам саноқли ойлар қолди. Беш йил тарих олдида жуда қисқа вақт. Лекин шу қисқа вақт орасида юртимизда катта ишлар қилинди. Иқтисодий ислоҳотлар кучли ижтимоий сиёсат билан узвий ва уйғун ҳолда, босқичма-босқич амалга оширилмоқда, бозор муносабатларига изчил, собитқадамлик билан ўтиб келмоқдамиз. Натижада фуқаролар ва миллатлараро тотувлик, тинчлик сақланди. Ўзаро ҳурмат, бағрикенглик, дўстлик ҳаётий эҳтиёжга айланмоқда, иқтисодиётда ишлаб чиқаришнинг пасайиши кескин тўхтатилди, халқимизнинг турмуш шароити барқарорлашмоқда, ҳуқуқий давлатнинг демократик принциплари мустаҳкамланди.

Лекин шу билан бирга айрим кимсалар бойлик учун талончилик, ўғирлик, фирибгарлик, ҳатто ўзгалар ҳаётига қасд қилишгача бормоқдалар. Кимдир бу ишларни билиб, қайсидир бир ёш эса билмай бундай жиноятларга қўл урмоқда. Жиноят ўз номи билан жиноят. Кимки унга қўл урса у ўз жазосини олиши муқаррар. Қонуннинг талаби — шу. Нима учун кўпгина ёшлар жиноят кўчасига кириб қолмоқдалар? Бунинг туб сабаби борми? Уларни жиноят йўлидан қайтарса бўладими? Ана шундай саволлар билан мухбиримиз Республика Олий Суди раиси Убайдулла Мингбоевга мурожаат қилди.

— Убайдулла Қурбонович! Ўзингизга маълумки, юртнинг келажагини ҳамиша ёшлар белгилаган. Афсуски, биз «келажак эгалари», «юртимиз бахти» деган айрим ёшларимиз жиноят кўчасига кириб кетаяптилар.

— Дарҳақиқат, ёшлар юртимизнинг келажагидир. Шунинг учун ҳам Республикамиз Президенти И. А. Каримов ёшларнинг ҳам маънавий, ҳам жисмоний соғлом ўсишлари учун катта ғамхўрлик қилмоқда. Мамлакатимизда «Соғлом авлод учун» деб номланган кенг кўламли ҳаракат бошлангани, ана шу номда жамғарма ва орден ташкил этилганлиги, ўғил-қизларимизнинг чет эллардаги нуфузли ўқув юртларига таҳсил олишга юборилаётганлиги ҳам бежиз эмас.

Маълумки, ўқиш, билимни чуқурлаштириш кишидан қунт, сабот ва ирода, бир сўз билан айтганда меҳнат қилишни талаб қилади. Афсус ва надоматлар бўлсинки, айримларга айни шу, сув билан ҳаводек зарур бўлган фазилатлар сингдирилмаган. Иқтисодий ислоҳотлар чоғида юз бераётган табиий қийинчиликлар пайтида улар енгил-елпи йўл билан бойлик орттириш, кайфу сафо қилиб яшаш кўчасига ўзларини урдилар. Бунга ота-оналар қандай қарамоқдалар, ёки уларни болаларининг келажаги қизиқтирмайдими? Шайтонга ҳай бермаслик, кўнгли тусаганча яшашга уриниш, бемаъни хою-ҳавасларни жиловлай олмаслик, у истайдими-йўқми жиноятга бошлайди. Суднинг қора курсисига ўтириб, қилмишлари учун қонун олдида жавоб бераётган шахслар орасида ҳам ёшлар борлиги ҳаммамизни ҳам афсуслантиради.

— Сиз узоқ йиллардан бери ҳуқуқни муҳофаза қилиш соҳасида ишлаб келасиз. Баъзи ёшлар билиб-билмай жиноят кўчасига кириб қоладилар. Кўпинча судларимиз уларга қамоқ жазосини тайинлайдилар.

— Тўғри, жиноят кўчасига билиб-билмай кириб қолганлар бўлади. Мен кўп йиллик тажрибамда бундай ҳолларга анча-мунча дуч келганман. Бу ўринда шуни айтиш керакки, суд қора курсига ўтирган кишини айбдор деб топиб, қоралов ҳукмини чиқариб қамоққа жўнатавермайди. Энг аввало, суд судланувчига қўйилган айбнинг исботланишига, унинг биринчи марта жиноятга қўл урганлигига, содир этилган жиноятнинг характерига, унинг афсусланаётганлигига қараб маълум хулосага келади. Агар суд судланувчига енгилроқ жазо бериш мумкин деган фикрга келса, қонун талабидан келиб чиқиб, қонунда белгиланган жазодан ҳам енгилроқ жазо тайинлаши мумкин.

— Убайдулла ака! Ўтиш даврининг қийинчиликлари ҳаммага маълум. Тўғриси, собиқ Иттифоқ замонидаги қонунларнинг кўпчилиги бугунги кунда ўз кучини йўқотди. Ўз қонунларимиз амалда.

— Ўтиш даврида қийинчиликлар бўлмаслиги мумкин эмас. Биз ҳам дастлаб ўз фаолиятимизда собиқ СССР давлати қонунларидан фойдаланишимизга тўғри келган. Айрим қонунлар Республикамизнинг Олий Кенгаши томонидан чиқарилган бўлсада, улар собиқ Совет тузуми даврида тоталитар давлат руҳида ёзилган бўлиб, кўп жиҳатдан замон талабига мос келмас эди. Мустақил Республикамизнинг нуфузли халқаро ташкилотларга аъзо бўлиб кириши, инсон ҳуқуқлари тўғрисидаги халқаро ҳужжатларнинг тан олиниши жамиятимизда чуқур суд-ҳуқуқий ислоҳот ўтказилишини талаб этди. Чунки, буни яширишнинг ҳожати йўқ, эски қонунларда, энг аввало, давлат манфаатлари ёқланиб, шахснинг ҳуқуқлари эса иккинчи даражали бўлиб келган эди. Ҳуқуқий демократик давлатда эса ҳокимиятнинг учинчи тармоғи сифатида суднинг ўрни ва мавқеи баланд бўлади. Давлат суд ҳокимиятини амалга ошириш учун судга катта ваколатлар беради. Шунга кўра суд ва судьялар мустақилдирлар ва фақатгина қонунга бўйсунадилар. Суд қарорларининг бажарилиши ҳамма учун мажбурийдир.

Ўзбекистон тарихининг бой тажрибалари шуни кўрсатадики, 1917 йилга қадар унинг ҳудудида шак-шубҳасиз мустақил суд ҳокимияти бўлган, халқ ва барча давлат тизимлари томонидан ҳурматланган адолатпарварлик ва қонунийликнинг кафолати сифатида ажралиб турган. Бу ҳокимият 1917 йил зилзиласини бошидан кечирмаган кўпчилик Шарқ мамлакатларида ҳозир ҳам шундай қолган. Ўзбекистон ҳудудида совет ҳокимияти ўрнатилиши билан одил судловнинг эски тизими ўзгартирилиб, у партия ва советларга тўла бўйсундирилди, натижада суд ҳокимиятига барҳам берилди.

Хайриятки, мустақиллик шарофати билан суд ҳокимияти тикланди ва давлатимиз раҳбарининг ғамхўрлиги туфайли у тобора мустаҳкамланиб бормоқда.

1992 йил 7 декабрда қабул қилинган Ўзбекистон Республикаси Конституцияси ҳуқуқий ислоҳотлар ўтказиш учун пойдевор яратди.

Конституциямизнинг 106—116 моддаларида суд ҳокимиятининг асослари аниқ белгиланиб, суд ҳокимияти ва судьяларнинг мустақиллиги мустаҳкамланган. Шунга кўра, суд ҳокимияти ва судьялар фақат қонунгагина бўйсунадилар.

Суд тузилиши ва судлов ишларини юргизишга оид барча демократик конституциявий тамойиллар Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг 1993 йил 2 сентябрдаги мажлисида қабул қилинган «Судлар тўғрисида»ги қонунда янада ривожлантирилди ва мустаҳкамланди.

Қонунда акс эттирилган барча тамойиллар одил судловнинг бош мақсадини, яъни фуқаролик ишлари бўйича ҳар қандай бузилган ҳуқуқни тиклашга, жиноят ишлари бўйича ҳеч бир айбсиз шахснинг судланиб кетишига йўл қўймасликка, ҳар бир айбдор шахснинг адолатли ва қонуний жазога тортилишига қаратилган.

Давлатимизда суд ҳокимиятининг мустақиллигини таъминлаш учун унга тўлиқ ҳуқуқ ва мажбуриятлар юклайдиган қонун керак эди, мана шукрлар бўлсинки, шундай қонун бугунги кунда амалда. Унинг моддалари асосида инсонпарварлик ва демократик ғоялар ётади. Лекин шунга қарамай суд ҳокимиятининг барча жабҳалари тўла-тўкис енилган деб бўлмайди. Шунинг учун ҳам ҳурматли Президентимиз Ислом Абдуғаниевич Каримов Олий Мажлиснинг тўртинчи сессиясидаги маърузасида суд ҳокимиятнинг учинчи тармоғи эканлигини яна бир бор уқтириб, суд ва суд хизматчилари обрўсини кўтариш зарурлиги масаласига алоҳида тўхталдилар. Мен шу жойда бир нарсани таъкидламоқчиман. Судларга нисбатан бундай гапларни фақатгина дунёдаги халқаро ҳуқуқларни тўла тушуниб етган ва ўзи унга итоат қилиш қобилиятига эга бўлган, келажакни кўра биладиган давлат бошлиғигина айтиши мумкин. Шунинг учун ҳам ушбу фикрлардан нафақат суд ҳокимияти тизимидаги кишилар, балки ҳуқуқий давлат қуришга ўзининг озми-кўпми ҳиссасини қўшаётган, ўз Ватанига содиқ барча кишилар миннатдордирлар.

Президентимиз суд ҳокимиятнинг учинчи тармоғи эканлигини уқтириб, давлат ва жамиятнинг обрўси ўша давлатда мавжуд бўлган суд ва судьяларнинг қонун талабларига оғишмасдан амал қилишларига, қабул қилинган ҳар қандай қарорлар адолатли бўлиб қонун меъёрларига нечоғлик мос келишлигига бевосита боғлиқ эканлигини таъкидладилар. Дарҳақиқат яхши қонунларимиз бўлса-ю, суд тизимида ишловчилар унинг ҳар бир нормасига мос қарор қабул қилмаса ёки бошқача татбиқ қилса, йўл қўйилган нуқсонлар аввало ўша суд тизимининг обрўсига путур етказади, суд обрўсига путур етказилиши, бу давлат ва ўша давлатдаги жамият обрўсига путур етказилиши деб қаралиши керак.

Суд ишлари холисона, ҳеч кимнинг аралашувисиз кўрилиши лозим. Судда кўрилаётган ёки кўрилган ишларни ваколатли бўлмаган шахслар томонидан назоратга олиниши суд ҳокимияти тамойилларига зид ҳисобланади.

Суд фуқаролар кўз олдида, уларнинг ҳақ-ҳуқуқларини ва манфаатларини ҳимоя қилувчи орган сифатида гавдаланиши шарт — бу ўта муҳимдир. Юртбошимизнинг тоталитар тузум давридаги судга нисбатан бўлган қарашларни тубдан ўзгартириш ҳақидаги фикрларида катта мазмун бор. Ҳақиқатдан ҳам кишиларимизнинг онгини ва уларнинг суд ҳокимиятига нисбатан бўлган муносабатларини ўзгартириш борасида ҳали анча ишлар қилишимиз лозим. Биз суд маданиятини кўтаришимиз, ҳар бир суд жараёни фуқароларимизнинг ҳақ-ҳуқуқларини ҳимоя қилишга қаратилган бўлишига эришишимиз шарт. Суд адолат посбонига айланмоғи зарур. Суд ва судьялар фуқароларда ўзига нисбатан ишонч туғдиришнинг уддасидан чиқиши, бу ишончни ҳар куни, ҳар доим амалий ишлар билан исботлаши лозим. Судьяларнинг ўзлари зиёли, ахлоқ-одобда, юриш-туришда, оилада, турмушда бошқаларга ҳар жиҳатдан ўрнак бўлишлари, судлов ишларини билимдонлик билан олиб боришлари, ишларни беғараз кўриб, одиллик билан қарор ёки ҳукм чиқарсаларгина халқ ишончига сазовор бўладилар.

Суд ҳокимиятининг обрўсини кўтариш, унинг барча нарсалардан холислигини таъминлаш ҳар бир судьядан катта масъулият, жасорат, билим, тажриба орттиришни, поклик ва адолатни барча нарсалардан устун қўйишни, давлат ва халққа садоқатли бўлишни тақозо этади. Шунинг учун ҳам суд ва судьяларнинг ҳокимиятнинг бошқа тармоқларидан ҳақиқий мустақиллигини, суд қарорларини қабул қилишда фақат қонунга бўйсунишини, суднинг ҳаммабоп, ҳимоя доираси кенгайишини таъминлайдиган ва ниҳоят, суд тизимига нопок, порахўр ва тасодифий кимсалар кириб қолишига йўл қўймайдиган ҳуқуқий асосни қадам-бақадам такомиллаштириб бориш жуда долзарб масаладир.

— Халқимизнинг орасида бир гап бор. «Сўнгги сўзни суд айтади» деган. Айрим ҳолларда судларимиз инсонлар тақдирини ҳал қилаётганда шошма-шошарлик қилмаяптимикин?

— Конституциянинг 26-моддасида жиноят содир этганликда айбланаётган ҳар бир шахснинг иши судда қонуний тартибда ошкор кўрилиб, унинг айби аниқланмагунча, у айбдор ҳисобланмаслиги, судда айбланаётган шахсга ўзини ҳимоя қилиш учун барча шароитлар таъминлаб берилиши кўрсатилган.

Инсон тақдирини енгил-елпи, шошма-шошарлик билан ҳал қилишга ҳеч кимнинг, шу жумладан судларнинг ҳам ҳақи йўқ. Суд жараёнлари тарафларнинг тортишуви асосида ўтказилади. Суд жараёнида иштирокчиларнинг ҳуқуқлари тенгдир. Судланувчининг манфаатларини малакали адвокат ҳимоя қилади. Суд эса судланувчига қўйилган айб тўла исботланган тақдирдагина ҳукм чиқаради. Ҳукм судья ва суд маслаҳатчилари зиммасига катта масъулият юклайди, зеро, бу борада йўл қўйилган хато одамлар учун жуда оғир мусибат келтириши мумкин. Бироқ, ойда ҳам доғ бор деганларидек, судлар фаолиятида, афсуски, хатолар йўқ эмас, аммо аксарият ҳолларда булар беғараз хатолар бўлиб, бевосита судьянинг шахсига боғлиқ бўлмасдан, асосан суд ишидаги чигалликлар, мураккабликлар натижасида келиб чиқади. Қуйи судлар йўл қўйган хатоларни юқори судлар тузатишлари лозим. Шу ўринда мен Олий судда бу жараён қандай амалга оширилиши хусусида тўхталмоқчиман. Суд ишлари Олий суднинг ўзида тўртта босқичда кўрилади, муҳими шундаки, ҳар бир кейинги босқич ўзидан олдинги босқичда қабул қилинган суд ҳужжатларини бекор қилиш ҳуқуқига эга. Шуни ҳам таъкидлаш лозимки, суд ишлари ҳар доим ҳайъатда кўрилади — дастлабки босқичларда ишни кўришда учта олий суд судьяси иштирок этса, Олий суд Раёсати мажлисида суд ишини тўққиз судьядан иборат ҳайъат кўриб чиқади. Энг юқори суд поғонаси Олий суднинг Пленуми бўлиб, унинг мажлисларида Олий суднинг барча судьялари қатнашадилар. Шунинг учун ҳам сўнгги сўзни суд айтади, деган иборада чуқур маъно бор.

80-йилларнинг охирига келиб, жиноятчилик муттасил ўсиб борганлиги, айниқса, уюшган жиноятчилик авж олгани ҳаммамизнинг эсимизда. Табиийки, бунинг ҳам ўзига хос сабаблари бор: бир томондан собиқ иттифоқдош республикалар ўртасидаги хўжалик алоқаларининг узилиши оқибатида саноат, озиқ-овқат моллари танқислиги бўлса, иккинчи томондан, вазиятдан ўз шахсий манфаати учун фойдаланадиган нопок кимсалар меҳнат қилиш ўрнига жиноий йўл билан бойлик орттириш йўлига ўтиб олдилар, натижада жиноятчиликнинг оғир турлари: қасддан одам ўлдириш, босқинчилик, талончилик, гиёҳванд моддаларни сотиб олиш, сақлаш, гуруҳ бўлиб жиноят содир этиш каби уюшган жиноятлар кўпайиб кетди.

Республикамиз Президенти И.А. Каримовнинг ташаббуси ва ҳуқуқ посбонлари органларини шахсан қўллаб-қувватлагани туфайли ишда кескин бурилиш ясалди. Аввало Андижон, Наманган, Фарғона, Тошкент шаҳри ва Тошкент вилояти, Самарқанд шаҳрида макон қурган «номдор», жиноят оламида «шуҳрат қозонган» тўдаларнинг асосий қисми ушланди ва тергов қилиниб, судларга юборилди. Уларнинг ишлари қонун асосида судларда кўрилиб, қилмишига яраша жазога ҳукм қилинганликлари ҳақида оммавий ахборот воситалари орқали хабар қилинган.

Мулк деб шахснинг ҳаётига тажовуз қилган шахсларга нисбатан қонунимиз ҳозир ҳам шундай қарайди.

— Убайдулла Қурбонович! Кейинги пайтларда айрим ёшлар ўртасида гиёҳвандликка ружу қўйиш ҳоллари содир бўлмоқда. Уни сотиш ва ундан бойлик орттириш каби жиноятлар содир қилинмоқда. Энг даҳшатлиси, оғир жиноят содир қилганларнинг кўпчилиги гиёҳвандлар эканлиги аниқланмоқда.

— Фикрларингизга тўла қўшиламан. Ҳақиқатан ҳам бугунги кунда гиёҳвандлик воситалари ёки психотроп моддалар билан қонунга хилоф равишда муомала қилиш инсонларнинг соғлиги ва фаровонлигига жиддий таҳдид солмоқда. Жамиятнинг иқтисодий ва маданий негизига салбий таъсир кўрсатмоқда. Бангилик вояга етмаганларни борган сари заҳарламоқда, кўплаб оилаларнинг барбод бўлишига сабаб бўлмоқда. Гиёҳвандлик оқибатида кўплаб жиноятлар содир этилмоқда.

Наркобизнес — етиштирилиши таъқиқланган ўсимликларни ўстиришни кўпайишининг асосий сабабчиси ҳисобланмоқда, анча миқдорда ўстирилаётган бундай экин майдонлари фақат олис туманлардагина эмас, балки шаҳарга яқин бўлган жойларда ҳам аниқланмоқда. Гиёҳвандлик моддалар билан қонунга хилоф равишда муомала қилиш йўли билан катта даромад олиш мумкинлиги одамларни йўлдан оздирмоқда, уларнинг руҳиятига салбий таъсир кўрсатмоқда.

Ушбу хавфли иллат анча тарқалганлигини эътиборга олган Олий суд бу масалани ўз Пленумида кўриб, тергов ва суд органларига жиддий йўлланма берди.

— Жиноят кўчасига кираётган ёшларни бу йўлдан қайтаришнинг қандай йўллари бор? Бунинг учун бугунги кунда қандай ишларни амалга ошириш керак, деб ўйлайсиз?

— Бу борадаги долзарб масала жиноятчиликка қарши курашни қонун талабига кўра бўшаштирмаслик, бирорта жиноят очилмасдан қолмаслиги, жазонинг муқаррарлигини таъминлашдан иборат. Гераклит: «Қонун — халқнинг таянчи, уни ҳимоя этувчи қўрғондир ва бу қўрғонни халқнинг ўзи муҳофаза қилиши шарт» деганда минг марта ҳақ эди. Бинобарин, бугунги кунда барча фуқароларимиз ўзларининг ҳақ-ҳуқуқларини яхши билишлари шарт, шунда бу «қўрғон»ни ҳимоя қилишни ҳам ўрнига қўя оладилар. Демак, ҳуқуқий тарғиботни кучайтириш, халқимизнинг ҳуқуқий маданиятини замон талабларига мос равишда кўтариш бугунги куннинг энг долзарб масалаларидан биридир. Ёшларни жиноят йўлидан қайтаришнинг асосий йўли ота-она ва мактаб тарбияси, жамоатчилик деб ҳисоблайман.

Яна бир гап. Суд амалиёти таҳлили оилада, болалар тарбияси анча бўшашиб кетаётганлигидан далолат берадиган далилларни юзага чиқармоқда. Тан олиш керак, бугунги кунда болалар ва ўсмирлар тарбияси кўнгилдагидек эмас. Уларнинг кўпчилиги ўқиб, касбкор, ҳунар ўрганиш ўрнига бозор-ўчарга ружу қўймоқдалар. Ота-оналар бундан бохабар бўла туриб, уларни бу йўлдан қайтаришмаётир. Ахир, жиноятчиликнинг олдини олишда айнан ота-онанинг тарбияси сувдек зарур эмасми? Аслида ҳеч ким жиноятчи бўлиб туғилмайди. Шундай экан, ёш авлодни нопок ҳаракатлардан сақлаб, соғлом ва илмли бўлиб етишишларида ўз ҳиссамизни қўшишимиз ҳар биримиз учун ҳам қарз, ҳам фарздир. Республикамиз Президенти И. А. Каримов қурилаётган инсонпарвар ҳуқуқий давлатнинг тамал тошини қўйишда, аввало ҳуқуқшуносларга, маҳалла ўз-ўзини бошқариш қўмиталари, жамоат ташкилотлари, қишлоқ, овул, посёлка оқсоқоллари йиғини раҳбарларига, ҳокимларга, ҳамма-ҳаммага жуда катта ишонч билдирган. Ишончни эса оқлаш лозим. Бу борада катта ишлар амалга оширилмоқда. Ҳадемай бу саъй-ҳаракатлар ўз самарасини беради, давлатимиз ҳуқуқий давлат сифатида камол топади, фуқароларимиз ўзлари яшаётган давлатга ҳақиқий меҳнатлари билан муносиб ҳисса қўшадилар, жиноят ҳам, жиноятчилар ҳам кескин камаяди.

Мен шундай кунлар келишига ишонаман. Бунинг учун ҳаммамиз аҳил бўлиб, бир мақсад йўлида курашмоғимиз керак. Ана шундагина кўзлаган мақсадга эришилади.

Суҳбатдош
З. МАМАДАЛИЕВ.

ЭШИТДИНГИЗМИ, ЎҚИДИНГИЗМИ?

• **АҚШ** ҳукумати мамлакатни Мексика билан ажратиб турган чегарада ўзига хос «Буюк Хитой девори» тиклашга киришди. Ҳозирдаёқ Нью-Мексико, Аризона, Калифорния ва Техас штатларининг чегара қисмида кўпкилометрли металлдан тайёрланган баландлиги уч метрли қалқон қуриб битказилди. Бу чора қўшни мамлакат фуқароларининг яширинча Америкага кўчиб келишига қарши қаратилгандир.

• **ФИЛИППИН** эркаклари ҳадемай «декрет»га чиқадиган бўладилар. Филиппин конгресси сенати қўмиталаридан бири шундай таклифни ўртага ташлади. Агар уларнинг таклифи ўтса, аёлининг кўзи ёриган эркаклар 10 кунлик таътилга чиқадиган бўладилар.

• **КОЛУМБИЯНИНГ** собиқ мудофаа вазири Фернандо Батеранинг баёнотига қараганда, президент Эрнесто Сампер унинг сайлов компаниясини наркобизнес билан шуғулланувчи шахслар молиявий қўллаб-қувватлаганлигини жуда яхши билган. Аммо мамлакат президенти бу айбловни рад этди ва эгаллаб турган лавозимидан воз кечмоқчи эмаслигини билдирди.

• **ТЕҲРОНДА** олти нафар Эрон ишбилармони ва собиқ ҳарбий зобитлар устидан суд жараёни давом этаётир. Улар иқтисодий зараркунандачиликда, жосусликда ва ислом ҳукуматини ағдариб ташлашга уринишда айбланмоқдалар.

• **ХИТОЙДА** парнографик ва қароқчилик маҳсулотларни тайёрлаш ва тарқатишга қарши қувғин бошланди. Бунда аҳолининг фаол иштирокига умид боғланмоқда. Ушбу мақсадда 1994 йил октябрда ташкил этилган «тезкор телефон линияси»га тушган ҳар бир маълумот шошилинч равишда текширилади. Жазо эса... Бундан буён мазкур иш билан шуғулланган ҳар бир киши ўлимни бўйнига олишига тўғри келади.

• **ИНГУШЕТИЯ** Республикаси Президенти Руслан Аушев куни кеча ғалати фармонга имзо чекди. Фармонга кўра Рамазон ойи ва ҳайит кунлари, яъни 24 февралгача республикада спиртли ичимликлар сотиш қатъиян тақиқланади.

Сурхон томонларда

ФУТБОЛЧИЛАРНИНГ ҲОМИЙСИ — ЖУРНАЛИСТЛАР

Юртбошимизнинг мамлакатда футболни янада ривожлантириш тўғрисидаги куйинчаклиги журналистларни ҳам руҳлантириб юборди. Сурхондарёда чиқадиган «Сурхон тонги» газетаси таҳририяти жамоаси 15-16 ёшдагилар ўртасидаги вилоят мусобақасига ҳомийлик қилишга қарор қилди. Газета муҳаррири Гелдимурод Саидмаликовнинг бу ташаббусини таҳририятдаги истеъдодли ва фидойи журналистлар Аннақул Шоймардонов, Муҳаммаджон Азимов, Ботир Менгliқулов, Усмонали Норматовлар ҳам қўллаб-қувватлашди.

Мусобақага сарфланаётган барча маблағ таҳририят ва унга қарашли корхона томонидан ажратиладиган бўлди.

ПАХТА ЗАВОДИДА... КАЛИШ ЦЕХИ

Ангор пахта тозалаш заводига тажрибали ва билимдон мутахассислардан бири Холтўра Пўлатов раҳбарлик қила бошлагач, ишлар юришиб кетди. Тола сифати яхшиланиши қаторида яна бир неча хил маҳсулот тайёрлашга ҳам киришилди. Аввал ўров материали ишлаб чиқариш цехи ташкил этилди. Ҳозир ҳар ойда 100 минг погон метрдан ошиқ нотўқима ўров материали ишлаб чиқарилаётир. Бундан ташқари ёрдамчи хўжаликда 50 бош қорамол боқилмоқда, лимон етиштирилмоқда.

Ҳаммадан ҳам завод қошида калиш цехи ташкил этилганлигини айтмайсизми? Ҳар сменада 500-600 жуфт калиш тайёрланаётир.

Холмурод Норбоев, Бойқобил Қорақулов каби фидойилар бор экан, юкимиз ерда қолмайди, дейди завод раҳбари мамнуният билан.

Жовли ХУШБОҚОВ,
«Туркистон» мухбири.

Бир хат изидан

КИМ ҲАҚУ, КИМ НОҲАҚ?

ёҳуд Қашқадарё вилоятидаги икки ташкилот ўртасидаги ўзаро келишмовчилик хусусида

Таҳририятга Қашқадарё вилоятининг Қарши шаҳридаги «Истиқлол» қурилиш-таъмирлаш ва ишлаб чиқариш жамоа корхонасидан шикоят хати келди. Хатни жамоанинг бир гуруҳ ёшлари йўллашган. Унинг қисқача мазмуни шундай:

«Ҳурматли муҳаррир! Жамоамиз вилоят «Сувоқова» ишлаб чиқариш бошқармасининг 19 июнь 1995 йил, 291-хатига асосан шу ташкилот оталигидаги «Гулдаста» номли 3-болалар боғчаси биносини капитал таъмирлашни ўз зиммасига олди. Қилинадиган ишлар бўйича иккала томон ўзаро шартнома тузишди. Жамоамиз ана шу шартномага асосан болалар боғчасида таъмирлаш ишларини олиб борди. Биз июль ойининг охирида ишни ниҳоясига етказдик. Боғчада жаъми 266 минг 608 сўмлик таъмирлаш ишлари амалга оширилди. Қонун-қоидага мувофиқ қилинган ишлар бўйича иккала томондан махсус комиссия тузилиб, таъмирлаш ишлари кўздан кечирилиб, қабул қилинган. Актга бошқарма ишлаб чиқариш техника бўлими бошлиғи Света Малькова ва боғча мудираси имзо чекишган.

Энг муҳими, бу ўртада бошқарма бошлиғи Отақул Қувондиқов ўрнига Мурод Зубайдов ишга тайинланди. Янги раҳбар ишга тайинлангач, можаро бошланди. У актга имзо чекишдан бош тортди. «Таъмирлаш ишлари менинг давримда бўлгани йўқ, ким хат берган бўлса ўша имзо чексин, иккинчидан, жамоага тўлайдиган ортиқча маблағимиз йўқ» деб туриб олди. Шу-шу то ҳануз қилган меҳнатимиз маҳсулини ололганимиз йўқ. Кундан-кун ошиб бораётган пенияни айтмайсизми? Қарийб 40 минг сўмни ташкил этмоқда.

Хўш, бу ерда бизнинг ёки жамоамизнинг айби нимада? Уларнинг буюртмасига асосан ўзаро шартнома тузиб, болалар боғчасини таъмирлаб берганимизми? Хўш, раҳбар ўзгарди деган нарса олдинги раҳбарнинг қилган ишларини йўққа чиқариш деган гап эмас-ку? О.Қувондиқов ҳам магазин ёки савдо растасини таъмирлагани йўқ-ку? У ҳам хайрли ишга, яъни оталигидаги болалар боғчасини таъмирлаб берган.

Ҳурматли муҳаррир! Биз ушбу хатни ёзишимиздан мақсад бировни ёмонлаш эмас. Фақатгина ҳақиқат қарор топишини истаймиз. Ҳозир тақчиллик. Етишмовчилик бор. Энг муҳими, овoрагарчиликни айтмайсизми! Отангга бор, онангга бор. Бу шахсий иш эмас-ку, хоҳласа тўлайди, хоҳламаса йўқ. Ўйлаймизки, биз ёшларнинг арзини тўғри тушуниб, масалани ижобий ҳал этишга кўмаклашасизлар.

Мажиддин ХЎЖАҚУЛОВ,
Ихтиёр ҚИЁМОВ,
Саъдулло САЛОХИДДИНОВ,
Чори РЎЗИМУРОДОВ,
Наим ХУДОЙБЕРДИЕВ».
(имзо чекишган).

Ҳар бир хат ортида инсон тақдири бор деганларидек, биз ёшларнинг бу изтиробли сатрларга бой хатини ўрганишга жазм қилдик. Дастлаб, хат эгалари ва жамоа бошлиғи Қозоқ Султоновга учрашиб, масалага ойдинлик киритдик. Хатда баён этилган ҳужжатлар билан бирма-бир танишдик. Ҳақиқатан ҳам жамоа бошқарманинг кафолат хати асосида шартнома тузиб, таъмирлаш ишларини тўла бажарган. Бироқ, жамоа бошлиғи Қ.Султоновнинг жон куйдириб, елиб-югуришининг натижаси кўринмаётир.

Шикоят орқасидан вилоят «Сувоқова» - ишлаб чиқариш бошқармасига бордик. Бошқарманинг янги бошлиғи Мурод Зубайдовга учрашиб, иккала ташкилот ўртасидаги ўзаро ҳал бўладиган муаммони республика миқёсига олиб чиқишга ҳожат бўлмаса, керак, деган фикрни билдирдик. У майли, эртага ўша ташкилотдан бирор вакил билан келинг, биз ҳам мутахассисларни тўплаб, бир тўхтамга келамиз» деган жавобни қилди. Шундай ҳам қилдик. Жамоа бош муҳандиси Бахтиёр Жўраев билан бошқарма бошлиғи ҳузурига келдик. М.Зубайдов ўз мутахассисларини тўплаб масалани тушунтирди. Узоқ тортишувдан кейин юқорида кўрсатилган маблағни тўлашга рози бўлишди. Биз бир тўхтамга келган иккала ташкилотнинг фикрини матбуотда ёритишга ҳожат қолмади, деган фикрда ўн-ўн беш кун ўтгач иш натижаси билан қизиқдик. Бу орада жамоа бошлиғи ва бош муҳандиси бошқарманинг нуфузли комиссия аъзолари ишлаб чиқариш-техника бўлими бошлиғи Светлана Малькова ва шу бўлим муҳандислари Ақсана Ким, Мурод Колоновлар билан биргаликда қилинган ишларни қайта ўлчовдан ўтказишган. Боғча мудираси Ўғилой Асадова таъмирлаш ишларидан мамнун эканлигини изҳор этган. Аммо бу уринишлардан натижа чиқмаган. Бош муҳандис Бахтиёр Жўраевнинг айтишига қараганда, бошқарма бошлиғи М.Зубайдов турли баҳоналарни важ қилиб, актга имзо чекишга розилик бермаган. Биз масалага аниқлик киритиш мақсадида яна М.Зубайдов билан боғландик. У бу муаммони ҳал этиш юзасидан аниқ бир фикрни билдириш ўрнига бошқарманинг турли муаммоларини важ қилиб мужмал жавоб қайтарди. Қизиғи шундаки, жамоа ёшларининг ва жамоанинг бу ерда айби нимада? Улар хатда тўғри таъкидлашганидек, буюртмага асосан «Гулдаста» болалар боғчасини таъмирлаб берганими?

Аҳрор САМАРИДДИНОВ,
«Туркистон» мухбири.

Гул кўп, чаман кўп

ОНАМГА

Дардлашгим келади сизни соғиниб,
Сирлашгим келади қониб ва қониб.
Йиғлагим келади кафтингиз олиб
Сиздан узга гамгузорим йўқ, она.
Аллангизни яна тинглагим деймаи,
Тунларни тонгларга улагим деймаи.
Тиззангизга бош қўйиб ухлагим деймаи
Сиздан узга гамгузорим йўқ, она.
Роҳат кўрмай заҳматимни чекдингиз
Бир қоймай меҳрла кўз тикдингиз.
Эзгуликнинг гулин дилга экдингиз
Сиздан узга гамгузорим йўқ, она.
*** *** ***
Сен дарёсан, деган элинг, қўриб қолдим,
Йўл тополмай аро йўлда туриб қолдим.
Охир келиб саробга бош уриб олдим,
Хато қилдинг, жоним нетай, хато қилдинг.
Кечир дейсан, кечиришга ҳолим етмас,
Аччиқ сўзинг зарбалари дилдан кетмас,
Чин ошиқ ҳеч уз маҳвашин адо этмас.
Хато қилдинг, жоним нетай, хато қилдинг.
Айбингни тан олиб мана келдинг, кириб,
Вале қалбни гумонларга қўйдим бериб.
Сингган кўнгил парчаларин бўлмас териб,
Хато қилдинг, жоним нетай, хато қилдинг.
**** *** ***
Ҳар ёнда сўз билан отувчилар кўп,
Кўзлари наштардек ботувчилар кўп,
Ошнига огуни билдирмай солиб -
Узини дўст тутиб, сабчувчилар кўп.
Кўзим қарогига яширгум Сизни.
Сиз юрган йўлларда тиконлар битса,
Сиз утган йўллардан илонлар утса,
Бир кун сизни қулар деб йўлак,
Кимлардир чоҳ қазиш имконин кутса.
Кўзим қарогига яширгум Сизни.
Оғажон, дунёнинг зурлари кўпдир,
Шабнамдек меҳрнинг зорлари кўпдир,
Елгонинг кўп сохта сеҳр-жодуси,
Ҳақ сузнинг бўйнида дорлари кўпдир,
Кўзим қарогига яширгум Сизни.

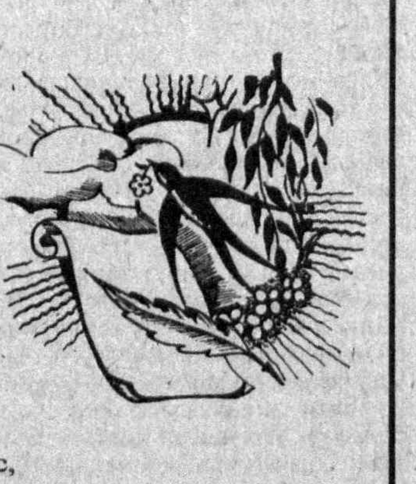

Гулчеҳра ШАҲОБИДДИН қизи.

Филипп КИРКОРОВ: «МЕНГА СИРЛИ АЁЛЛАР ЁҚАДИ»

Суҳбатдош билан танишув

Санъат кимдир етиб, кимдир етолмайдиган илоҳий бир даргоҳ. Уни юракка бизу сиз эмас, ёлғиз яратгангина солади.

Биз оилада ўн фарзандмиз. Ун фарзанднинг ичидан ёлғиз менгина «санъаткор буламан» деб қасам ичдим.

Санъатнинг илоҳий кучи мени Республика эстрада ва цирк студиясига сари етаклади... Санъат билан мен дунёни таний бошладим.

Бишкек, Тель-Авивда бўлдим...

Мен ёшгина қиз учун санъатнинг кутилмаган машаққатлари чиқа бошлаган эди. Ора йўл: кетмоқ ёки қолмоқ... Назаримда биринчи йўл яшироқ эди. Аммо... Юракнинг (балки юракларнинг) машҳур хонандаси Филипп Киркоров қушиқлари мени яна санъат даргоҳига абадийга улоқтирди. Энди мени учун санъат — илоҳий маъбудга айланиб қолди.

***

Мен уни жуда кўп кутдим. Миш-мишлар тугилган кундан... Кунлар ой бўлдилар, ойлар йиллар.. У ҳақда кашфиётим: менинг энг севимли хонандам. Уз санъатининг юлдузи эди.. Мен янглишган эдим. Филипп Тошкентга келганда, мингдаб юраклар уни ҳаяжон билан кутиб олишди. Назаримда у уз санъатининг юлдузи эмас, ойига ўхшади.

Филиппнинг саҳнада узининг тутиши, ҳаракатлари, юл қолдирадиган даражадаги узига яраша кийимлари мени (ва мухлисларини) сеҳрлаб қўйди. Мен яна битта қасам ичдим: Филипп билан суҳбатлашаман. Қасам бузилди: Филипп ҳеч ким билан учрашмоқчи эмас...

***

Тошкент. 29 июнь. Филиппнинг «Халқлар Дустлиги» саройидаги иккинчи кун концерти. Лиқ-тула томоша зали... Бу сана менинг тарихимда унутилмас кун бўлиб, қолди. Филипп билан, гайбона устозим, ҳамкасбим билан узбек мухлислари учун суҳбатлашишга муяссар бўлдим.

САНЪАТКОР БИЛАН ТАНИШУВ:

Филипп Киркоров 1967 йил 30 апрелда Болгарияда тугилган. Отаси болгар. Севган шаҳри — Москва ва бу ерни узининг Ватани деб ҳисоблайди. Болалигидан севган хонандаси — эстрада қушиқчиси Алла Пугачева.

***

— Филипп Тошкентда биринчи булишингизми?

— Йўқ. 1989 йил ҳам бу шаҳарда булганман. Унда театрстудиямиз билан келгандик. Концертда «Соатлар» («Часы») қушиғим билан иштирок этгандим.

— Айтингчи, кўпроқ қушиққа сизни нималар, кимлар руҳлантиради?

— Албатта, аёллар-да!.. Сирли, ҳеч кимга ухшамайдиган аёллар...

— Ҳозир чиқишларингизда кўрдик. Ҳар бир қушиққа мос бетакрор санъат асари булган кийимларда чиқдингиз. Бу кийимларни қаердан оласиз, ёки сизнинг алоҳида тикувчи-модельерингиз борми?

— Ҳа, менинг машҳур уз модельерим бор. Костюмларимни Валентин Юдашкин тайёрлайди. Чет эллардан ҳам сотиб оламан.

— Сиз учун пулнинг аҳамияти борми?

— Пулми? У кўп нарсани, айни вақтда ҳеч нарсани англатмайди.

Менинг ҳаётимда турли даврлар булган. Пулга зориқиб қолган дамларим ҳам бошдан кечирганман.

— Худога ишонасизми?

— Ишонаман. Жуда унчалик булмаса ҳам ҳар қалай. Умуман худодан сўраган эзгу ниятларим кўп.

— Сизни қаттиқ севиб қолган аёл мухлисларингизга қандай муносабатдасиз? Уларнинг бу муҳаббати оилангиздаги осойишта ҳаётга таъсир кўрсатмайдими?

— Бу «севги»лар менга кўпинча нотинчлик олиб келади. Аммо улар йўлагимда соатлаб мени кутишса нима ҳам қила олардим?

— Одамларнинг қайси жиҳати сизга ёқмайди

— Бошқаларга ҳам ёқмайдиган жиҳатлар... Сохтакорлик, ёлгончилик, қизғанчиқликни мен ҳам хушламайман. Узининг тубан мақсадларига эришиш учун ҳар қандай аблаҳликлардан қайтмайдиган одамларни кўрарга кўзим йўқ. Бундан ташқари хаёлий, сароб орзулар кетидан қувиб юрувчи умрни беҳуда утказувчи одамларга раҳмим келади.

Суҳбатдош: Муяссар ХАРАСОВА.

КЕЛГУСИ СОНДА:

● Хунари бор кишининг

● Сўнгги динозавр

ГАЗЕТА САҲИФАЛАНАЁТГАНДА

МОССОВЕТ ТЕАТРИ ТОШКЕНТ САҲНАСИДА

Утган ҳафтанинг охири тошкентлик театр санъати ихлосмандлари учун жуда қувончли бўлди. «Моссовет» номидаги Москва академик театри пойтахтнинг ёш томошабинлар театри саҳнасида Алфред де Моссенинг «Севги билан ҳазиллашиб бўлмайди» пьесасини уч кун намойиш этди.

Москвалликларнинг томошалари «Илҳом — XX» театр фестивали доирасида бўлиб утди. Спектаклни машҳур режиссёр Марк Вайл саҳналаштирган. У машҳур Москва театри билан уч турт йилдан бери ижодий ҳамкорлик қилади. Унинг россияликлар билан биргаликда тайёрлаган спектакли Тошкентда биринчи марта намойиш этилди.

Залнинг томошабинлар билан тулгани, театр мухлисларининг гуллурос қарсаклари спектаклнинг муваффақиятидан дарак берди.

Икки ҳафтадан сўнг «Шапиро энд смит» Америка рақс гуруҳи фестивал эстафетасини қабул қилиб олади.

А. ОТАЕВА, ЎзА мухбири.

Бўлажак китобдан саҳифалар

ҚИЗИҚАРЛИ УЧРАШУВЛАР

В.Хадзипанагис, Р.Турпишчев, Н.Озеров...

Уша йиллари радиода яхши бир анъана пайдо бўлди, навбатдаги тур ўйинлари ўтказилган кун кечқурун барча натижалар олиниб, уларга қисқача маълумотлар қўшиб эртасига тонгда радиога етиб борардим. Эрталаб соат етти яримда техник ходимлар кутиб туришарди. Олиб борилган маълумотлар овоз лентасига ёзилиб соат саккизу ўн беш минутда бошланадиган сўнгги «Ахборот» дастурида эфирга тарқаларди. Шундай қилиб футбол мухлислари эрталабданоқ кечаги ўйинлар ҳақида тўлиқ маълумотга эга бўлардилар.

Ана шундай ўқишдан бир кун уйга қайтиб келаётганимда ён қўшнимиз Исроил ака билан кўришиб қолдик, салом аликдан сўнг «Ука, манга бир нарсани тушунтириб бер, ҳозир радиодан сенинг овозингни эшитиб кучага чиқдим, қарасам сен келяпсан. Буни қандай тушунмоқ керак?» деб сўраб қолдилар. Мен бўлсам маҳалламизда уста номи билан эл оғзига тушган қўшнимизга натижаларнинг олиниши уларни қоғозга тушириш, азонда радиога бориб уни ўқиб бериш ва сўнгра унинг эфирга чиқиши ҳақида сўзлаб бердим. Шунда Исроил ака «Умрингдан барака топ укажон, Раҳмат, Сенга» деб қўлларини очиб дуо қилдилар.

***

Шаҳрихон шаҳрида футболни ниҳоятда севишади, унинг ўйинчилари қатор мусобақаларда зафар қучиб ўз мухлисларини кўп марталаб хурсанд этишгандир. Ўз вақтида бу ердаги командага чарм тўп мухлисларига яхши таниш бўлган етакчи мураббийлардан Анатолий Федоров, Николай Медник, Искандар Фозилов, Идгай Тазетдинов, Мақсуд Шарипов, Г.Ҳусаинов, Биродар Абдураимов, Тўлаган Исоқов, Виталий Суюнов ва бошқалар раҳбарлик қилишган. Туман ҳамда жамоа хўжалиги бошлиқларидан Мингбой Мамажонов, Султонбой Ниёзов, Низом Қодиров ва бошқалар эса ўз фидойиликлари билан Шаҳрихон футболи тараққиётига муносиб ҳисса қўшганлар.

60-70 йилларда команда таркибининг асосини ўзбек йигитлари ташкил этганлиги диққатга сазовордир, Сайфулла Қудратов, Мансур Толибжонов, Носир Саидов, Қобил Рустамов, Қаҳрамон Мақсудов, Пулат Мусахўжаев, Маҳмуд Каримов, Тоштемир Маҳмудов, Ринат Самигулин каби футболчилар ўйинларини томоша қилиш учун ўша йиллари мухлислар гўзал водий шаҳар ва қишлоқларидан Шаҳрихон томон оқиб келардилар. Биз навбатдаги учрашувни бошқариш учун бу ердаги стадионга келганимизда, ўйин бошланишига бир соат вақт бор эди, лекин шунга қарамасдан ўриндиқлар аллақачон мухлислар билан тўлиб тошганди. Шу куни майдонда «Шаҳрихончи» ҳамда «Ирригатор» Жиззах командалари куч синашишди, ҳакамлар учлиги қуйидагича эди. Ахбор Имомхўжаев, Исоқ Вольшанский, Борис Қосимов, менинг ҳакамлик фаолиятимда биринчи марта Бутун иттифоқ тоифасига эга бўлган кишилар ёрдам беришди. Ниҳоятда қизиқарли ўтган учрашувда майдон эгалари 1:0 ҳисобида ғолиб чиқишди.

Одатга кўра ўйиндан сўнг ҳакамлар хонасига кириб қайдномани тўлдирдик, тренерлар эса ўз шогирдларига тегишли баҳоларни қўйиб чиқдилар. Эндигина ювиниб ҳам бўлган эдикки, йўлакда гавдали бир киши кўриниб барчамиз билан сўрашдилар, кейин тезроқ кийинишимизни ҳамда бир жойга боришимизни айтдилар,биз бу ҳолатга тушунмасдан бир-биримизга қараб қолдик, шунда у киши шундай дедилар:

— Муҳтарам ҳакамлар, мени кечирасизлар, ўзимни таништирмабман. Андижон вилояти ижроия қўмитаси раиси Ҳасанов буламан. Ҳозир Фрунзе номли колхозда Шароф Рашидовнинг сайловчилар билан учрашуви бўлмоқда, ана шу учрашув якунлангандан сўнг Шароф Рашидович сизлар билан суҳбатлашиш истагини билдирдилар. Шу сабабли ўша ерга тезроқ етиб боришимиз лозим.

Очиғини айтганда биз ҳаммамиз бундай таклифдан бироз гангиб қолдик, лекин шундай бўлсада иккала команда бош тренерлари Николай Медник, Вадим Сапожников, «Шаҳрихончи» командаси бошлиғи Адҳам Ҳакимов, Исоқ Вольшанский ва мен (Борис Қосимов эртага бўладиган ўйинга жўнаб кетган эди) машиналарга ўтириб Фрунзе номли колхоз томон йўл олдик.

Колхоз марказидаги Маданият саройи ёнига етиб келганимизда йиғилиш эндигина якунланиб, унинг иштирокчилари ўз депутатлари билан бўлган учрашувдан кайфиятлари кўтарилган ҳолда бинодан чиқиб келишарди.

Атрофи зилол сувлар билан тўлиб оқаётган ариқлар билан ўралган кўм кўк майдончада биз Шароф Рашидовични кутиб турардик, у киши эса бир гуруҳ сайловчилар қуршовида биз томон келардилар.

Шароф Рашидович барчамиз билан илиқ кўришдилар, ҳол-аҳвол сўрадилар. Адҳам ака бизларни у киши билан таништирдилар, Республикамиз раҳбари аввал Николай Медник билан суҳбатлашдилар.

— «Шаҳрихончи» командаси мавсумга қандай тайёргарлик кўрди, ҳал этилмаган муаммолар борми?

— Аввало мен вилоят раҳбарларининг бу йил командамизни ҳар томонлама қўллаб қувватлаётганликларини фахр билан айтиб ўтмоқчиман, биз ҳали улар олдидаги, мухлисларимиз олдидаги қарзларимизни узолганимиз йўқ. Тайёргарлик масаласига келсак режадаги барча ишлар амалга оширилди, муаммолар ҳал этилган. Энг асосийси биз чарм тўп ишқибозларини хушнуд эта олишимиз лозим.

— Бугунги ўйин натижаси қандай бўлди, унда ким ғолиб чиқди?

— Бугунгача биз турнир жадвалида 8-10 ўринларда бораётган эдик, бу учрашувда биз 1:0 ҳисобида ғалаба қозондик, энди юқорироқ ўринларга кўтарилсак керак.

Шу дақиқаларда биздардан сал юқорида зинада турган обком аъзоларидан бири ўзича суҳбатни жонлантирмоқчи бўлди шекилли бош тренерга савол ташлади.

— Айтингчи: бугунги ғалабангизда ҳакамларнинг ҳам ёрдами бўлдими?

Бирдан ўртага жимлик чўкди, ҳамма ўша томон назар ташлади, ҳали Медник жавоб беришга улгурмаган ҳам эдики, Шароф Рашидович савол берган кишига шундай бир қарадиларки, менимча ер ёрилмадию, у киши ерга кириб кетмади. У эса қизариб-бўзариб ноўрин савол учун узр сўрашдан нарига ўтаолмади.

Шу дақиқаларда ўйга толаман. «Эҳ, одамлар, одамлар! Қачонгача бирор команда зафар қучса, унда албатта ҳакамнинг ҳиссаси бор деб ўйлайсизлар, ахир футболга бошқача қарашнинг вақти етмадимикан?!»

Ўртадаги ноқулай вазиятни Шароф аканинг ўзлари тузатиб Вадим Сапожниковга савол ташлайдилар.

— Менимча Сиз аввалги йиллари «Янгиер» командасида хизмат қилар эдингиз шекилли?

— Тўғри топдингиз Шароф Рашидович, мен қаторасига 2 йил «Янгиер» да бўлдим, бу йилдан бошлаб мени Жиззахга таклиф этишди.

— Сизларда аҳвол қай даражада?

— Ростни антсам майлими, Шараф Рашидович?

— Бўлмасамчи, ҳеч нарсадан чўчимасдан ҳаммасини айтинг.

— Мен ҳозир шу ерда туриб «Шаҳрихончи» командаси раҳбарларига ҳавасим келяпти,уларда барча нарса муҳайё экан. Бизда эса аҳвол тамоман бошқача, мавсумга фақат футбол майдони тайёр халос. Стадион қайта таъмирланмаган, ўриндиқлар бузилиб ётибди, ечиниш хоналарига иссиқ сув келтирилмаган, транспорт муаммолари ҳал этилмаган. Вилоят раҳбарлари ваъдадан нарига ўтиша олмаяпти. Бундай ҳолатда футболчиларимиз қандай қилиб яхши ўйин кўрсатишлари мумкин?

Шароф Рашидович оғир вазминлик ила бош тренер эътирозларини диққат билан эшитиб туриб, ёнларидаги ёрдамчиларига нималарнидир сўзлаб турадилар, у киши эса ён дафтарчасига ўзига хос белгилар қўйиб боради. Суҳбат давом этади.

— Айтингчи, Сиз эртага қаерда буласиз?

— Биз эртага эрталаб навбатдаги ўйинда иштирок этиш учун автобус билан Ленинобод шаҳрига борамиз.

— Командани ўринбосарларингиз билан жўнатиб, ўзингиз эртага Жиззахга борсангиз бўладими?

—Керак бўлса борамиз, Шароф Рашидович!

— Бўлмаса бундай қиламиз, бўгун тунда мен Жиззахга сим қоқиб раҳбарлар билан суҳбатлашаман. Сиз эса эртага бориб уларга учрашасиз. Барча муаммолар ҳал этилади, бошқача гап бўлиши мумкин эмас. Демак, келишдик.

Шундан сўнг суҳбатлашиш навбати менга келди. Чемпионат учрашувларининг бориши, пешқадам командалар, истеъдодли ҳакамлар, энг яхши стадионлар, футбол тарғиботи ва бошқа масалалар ҳақида фикр алмашдик.

Суҳбатга якун ясай туриб Шароф Рашидович шундай дедилар.

— Биз ҳаммамиз биргалашиб Ўзбекистонимиз футболи довруғини оширишимиз керак, токи стадионга ташриф буюрган ҳар бир мухлис ўзини худди катта бир тўйга ёки бўлмаса томошага келгандек ҳис қилсин, бунинг учун стадионларимизни ҳам ҳозирги кун талабларига жавоб бераоладиган даражага келтиришимиз лозим.

Мусобақа томонини оладиган бўлсак, унда «Ирригатор» ҳам, «Шаҳрихончи» ҳам ёмон ўйин кўрсатишга ҳаққи йўқ. Мен Жиззах шаҳрида таваллуд топган бўлсам, Шаҳрихондан Олий Советга депутат қилиб руйхатга олинганман, демак Сизлар мени уялтириб қўймайсизлар. Сизларнинг барчангизга футболимиз равнақи йўлида толиқмай меҳнат қилиш, сиҳат-саломатлик,бахт саодат тилаймиз. Яна кўришгунча ҳайр, саломат бўлинглар.

Ушбу учрашувдан завққа тўлган ҳолда Шаҳрихонга қайтар эканмиз, Вадим Сапожников бизларни саволга тутади.

— Сизлар нима деб ўйлайсизлар, мен барча камчиликларни очиб ташлаб тўғри иш қилдимми ёки йўқми?

— Албатта, тўғри бўлди, — дейман мен. — Ахир бундай имконият ҳар доим ҳам булавермайдику?!

— Бордию, Жиззах вилояти раҳбарлари бизни устимиздан арз қилибсан деб тазйиқ ўтказишсачи?

— Менимча, иш у даражагача бориб етмаса керак.

Ушбу воқеадан бир ҳафта ўтгач Сапожников билан яна учрашиб қолдик, у ниҳоятда хурсанд эди, кейин сўраб билсам Вадим Кузьмич Жиззахга келгандан сўнг уни барча ташкилотлар раҳбарлари ўраб олиб қандай ёрдам керак деб ҳоли-жонига қўйишмаган, Кимдир тахта, кимдир шифер ёки бетон тайёрлаб бера бошлаган. Хуллас ўша кунлари Сапожников Жиззахда энг машҳур киши бўлиб қолган.

Кейинчалик, мавсум якунлангандан сўнг, Вадим Сапожниковни вилоят раҳбарияти ўз ҳузурига чақириб ариза ёзиб беришини «илтимос» қилган.

Ахбор ИМОМХЎЖАЕВ

(Давоми бор).

(Давоми.Боши ўтган сонда).

Ташкилот ва корхоналар раҳбарлари диққатига!

ЭЛЕКТР ЭНЕРГИЯСИГА ОЛДИНДАН ҲАҚ ТЎЛАШ — СИЗНИНГ МАЖБУРИЯТИНГИЗ

Ўзбекистон Республикаси Президентининг халқ хўжалигида ҳисоб-китобни ўз вақтида ўтказиш учун корхоналар ва ташкилотлар раҳбарларининг жавобгарлигини ошириш чоралари тўғрисидаги 1995 йил 12 майдаги Фармонига кўра мижозлар кўрсатилган хизматлар учун, жумладан, элекрт энергияси етказиб берилиши учун олдиндан ҳақ тўлашлари шарт.

Дебитор қарзларининг вужудга келиши электр энергияси ўтказиш тўхтатиб қўйилиши ва қарз мажбурий равишда ундирилишига олиб келади.

ЎЗ ВАҚТИДА ВА ТЎЛИҚ ХАҚ ТЎЛАНИШИДАН ФАҚАТ ФОЙДА КЎРАСИЗ

Олдиндан пул ўтказиш тўлаш муддатларининг турли сабабларига кўра чўзилиб кетишининг олдини олади, вақтингизни тежайди ва электрэнергиясидан тўхтовсиз фойдаланиш имконини беради.

«Ўзэнергоназорат»

Ранг-баранг олам

КИМ ҚАНЧА ОЛАДИ?

ОДАМЗОД қизиқ. Узиники қолиб, ўзганинг чўнтагидаги пулнинг қанчалиги кўпроқ қизиқтиради уни. Айниқса, раҳбарларнинг чўнтаги. Маълум бўлишича, Сингапур президенти Онг Тенг Чернг дунёда энг кўп пул тўланадиган давлат хизматчиси экан. Унинг йиллик маоши 398990 долларни ташкил этади. Иккинчи поғонада эса Тайван президенти Ли Дэнхуэй бораётир. Тайван маъмурияти раҳбарига бир йилда 344727 доллар маош тўланади.

ҚУРЪОН ҚАМОҚДАН ҚУТҚАРДИ

УМРБОД қамоққа хукм қилинган одам уч йилда озодликка чиқиши мумкинми? Контрабанда ва наркотик моддалар савдоси билан шуғуллангани учун қамалган Муҳаммад Ҳажри бу саволга жавоб топди. У бекорчидан худо безор, дедию,.. Қуръонни ёд олди. Қизиғи шундаки, у қамалгунча на ёзишни, на ўқишни биларди. Унинг сайъи-ҳаракати муносиб тақдирланди. Турма бошлиғи ўз раҳбарларига мазкур мўъжиза ҳақида ахборот бериб, Хажрини муддатидан илгари қамоқдан озод қилишни сўради.

Бугунги кунда қамоқхона бошлиғи яна бир тарбиявий тадбирни қўллашга киришди. Эндиликда кимда-ким Муқаддас китобни ёд олса, у 10 кунга таътилга чиқарилади. Ҳозир 120 нафар махбус кечаю кундуз Қуръонни ёд олиш билан машғул.

ЮМШОҚ КЎНГИЛ... ҚАРОҚЧИ

МАЙАМИЛИК ўғри Майкл ўғрилар ҳам одам эканлигини исботлади. У кумушдан ясалган ош қошиқларни ва қимматбаҳо тақинчоқларни халтасига жойлаб ҳам бўлган эди, хонага уй бекаси кириб келди. Қўрқиб кетган аёл юрак санчиғидан бир зумда хушини йўқотди. Майкл... ўша заҳоти «тез ёрдам»га қўнғироқ қилди, бекаанинг бошини тиззасига олиб, уни юпата бошлади. Воқеа содир бўлган жойга врачлар келишганда, албатта, ўғридан номнишон йўқ эди. Бироқ аёлнинг ёнида бир вароққа шу сўзлар ёзиб қўйилган эди: «Сизга соғлиқ-саломатлик тилайман! Майкл».

ДИҚҚАТ, ЯНГИЛИК!

ЯНГИ ОМОНАТ ТУРИ

Ўзбекистон Республикаси Халқ банки эркин муомаладаги валютада янги омонат турларини таклиф этади.

Валюта омонатлари Ўзбекистон Республикаси фуқаролари томонидан, шунингдек Ўзбекистон ҳудудида доимий равишда истиқомат қилувчи чет эл фуқаролари, ҳамда фуқаролик ҳуқуқига эга бўлмаган шахслар томонидан ҳам очилиши мумкин.

«Талаб қилиб олинадиган» омонатларга йилига 2 фоиз, муддати камида 1 йил бўлган «муддатли» омонатларга эса 4 фоиз миқдорида эркин муомаладаги валютада даромад тўланади.

«Талаб қилиб олинадиган» омонатга камида 200 АҚШ долларига, «муддатли» омонат очишингиз учун эса 500 АҚШ долларига тенг миқдорда эркин муомаладаги валюта қўйилса ёки нақд пулсиз ўтказилса кифоя.

Тўлиқ маълумотларни Халқ банкининг исталган муассасасидан, ёки қуйидаги телефонлар орқали олишингиз мумкин:

45-35-41, 33-51-95.

Халқ банки Сизнинг хизматингизда.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ХАЛҚ БАНКИ.

БИЛДИРИШ

«Тоғай и К°» хусусий кичик корхонаси ТУГАТИЛАДИ.

Даъволар бир ой муддат ичида қабул қилинади.

Ўзбекистон Ёшлар Иттифоқи Марказий Қўмитаси Ўзбекистон Ёшлар Иттифоқи Марказий Қўмитаси Бюро аъзоси Икромжон Шарофиддиновга онаси **Ражабби ШАРОФИДДИНОВАнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Бош муҳаррир Абдуқодир НИЁЗОВ

Туркистон TURKISTAN

Таъсис этувчи: ЎЗБЕКИСТОН ЁШЛАР ИТТИФОҚИ МАРКАЗИЙ ҚЎМИТАСИ

ТАҲРИРИЯТ: Қабулхона — 36-56-58; хатлар бўлими — 36-54-65; тижорат бўлими — 33-79-69, 36-58-48; ижодкор бўлимлар — 36-57-52; котибият — 36-53-96.

МАНЗИЛИМИЗ: 700083 Тошкент Матбуотчилар кўчаси, 32-уй. Нашр кўрсаткичи 64607

Таклиф ва фикр мулоҳозаларингизни кутамиз.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 00012
«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси
Буюртма Г. — 011
Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41
Ҳажми — 2 табоқ.
Газета IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди.
Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А-2
Босишга топшириш вақти — 21.00
1 2 3 4 5 6